

2016 წლის ივლისი

აუდიტორული ფირმის მართვის კოდექსი

განახლებულია 2016

გაერთიანებული სამეფოს ფინანსური ანგარიშგების საბჭო (FRC) პასუხისმგებელია კორპორაციული მართვისა და ანგარიშგების მაღალი ხარისხის უზრუნველყოფაზე ინვესტიციების ხელშეწყობის მიზნით. ჩვენ ვაწესებთ გაერთიანებული სამეფოს კორპორაციული მართვის კოდექსს და საზედამხედველო რეგულაციებს, ისევე როგორც გაერთიანებული სამეფოს სტანდარტებს ბუღალტრული აღრიცხვის, აუდიტის და დაზღვევის დარგში. ჩვენ წარმოვადგენთ გაერთიანებული სამეფოს ინტერესებს საერთაშორისო სტანდარტების დაწესების თვალსაზრისით. აგრეთვე მონიტორინგს ვუწევთ და ზომებს ვიღებთ კორპორაციული ანგარიშგების და აუდიტის ხარისხის ასამაღლებლად. ვახორციელებთ დამოუკიდებელ დისციპლინარულ წარმოებას ბუღალტრებისა და აქტუარიებისათვის, ასევე ზედამხედველობას ვუწევთ ბუღალტრული და სადაზღვევო პროფესიული ორგანიზაციების მარეგულირებელ საქმიანობას.

ფინანსური ანგარიშგების საბჭო პასუხისმგებლობას იხსნის ნებისმიერი მხარის წინაშე, ნებისმიერი სახის დანაკარგზე, ზიანსა და დანახარჯზე, რომელიც წარმოიშობა, პირდაპირ ან არაპირდაპირ, კონტრაქტიდან, კანონდარღვევიდან, ნებისმიერი ქმედებიდან ან სხვა მიღებული (ან არმიღებული) გადაწყვეტილებიდან გამომდინარე იმის შედეგად, რომ პირი დაეყრდნო ან არ გაითვალისწინა წინამდებარე დოკუმენტის მოცემულობა.

© The Financial Reporting Council Limited 2016

The Financial Reporting Council Limited is a company limited by guarantee. Registered in England number 2486368. Registered Office:
8th Floor, 125 London Wall, London EC2Y 5AS

შესავალი

მაღალი საზოგადოებრივი დაინტერესების გამო აუდიტი მრავალ ქვეყანაში კანონის ძალით რეგულირებული საქმიანობაა, რომლის მიმართ სახელმწიფოს ინტერესი მნიშვნელოვანია. გაერთიანებული სამეფოს აუდიტორული ფირმის მართვის კოდექსის (შემდგომში „კოდექსი“) მიზანია აუდიტისადმი საზოგადოებისა და განსაკუთრებით, ინვესტორების ნდობის ამაღლება. კოდექსი ეხება იმ ფირმებს, რომლებიც ახორციელებენ სდპ კომპანიების აუდიტს, მათ შორის ახორციელებენ საფონდო ბირჟებზე კოტირებადი აქციების მქონე ბიზნეს-კომპანიების ფინანსური ანგარიშგების აუდიტს.

გაერთიანებულ სამეფოში მოქმედებს კორპორაციული მართვის კოდექსი, რომელიც წარმოადგენს ჩარჩო კოდექსს ყველა კომპანიისათვის. აუდიტორული ფირმები ამ კოდექსის მიხედვით იყენებენ იმ დებულებებს, რომლებიც გაერთიანებული სამეფოს კორპორაციული მართვის კოდექსიდანაა აღებული და რაც რეკომენდებულია ფირმამ გადმოიღოს და დანერგოს თავის სტრუქტურაში აუდიტის ხარისხის გაუმჯობესების მიზნით.

თუმცა სამეთვალყურეო საბჭოს არსებობა „შპს“-ებში არაა შეზღუდული, ჩვენთან პირველ ეტაპზე შესაძლოა გაჩნდეს ადეკვატური ჩანაწერი „მეწარმეთა შესახებ“ კანონში, თუნდაც ზოგადი პრინციპების დონეზე, ხოლო შემდგომ ის უკვე გამოიყენონ აუდიტორულმა ფირმებმა.

საქართველოში საკითხის აქტუალობა განპირობებულია რამდენიმე ფაქტორით, მათ შორის იმით, რომ საქართველოს კანონი „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის“ თაობაზე უშვებს, რომ აუდიტორულ ფირმაში გარდა რეესტრში რეგისტრირებული აუდიტორების ან/და აუდიტორული ფირმების, ხმის უფლებას ფლობდნენ არააუდიტორები. სწორედ ამ გარემოებიდან წარმომდგარი რისკების შემაკავებელი ფაქტორია ფირმაში დამოუკიდებელი დირექტორების ინსტიტუტის შემოღება და დანერგვა.

ამასთან მართვის კოდექსის დაკავშირებული ელემენტია გამჭვირვალობის ანგარიში, რომლის რელევანტურობა მაღალი გამჭვირვალობის კუთხით სდპ კომპანიებისათვის ევროდირექტივით არააუდიტორული საქმიანობის შეზღუდვისა და კლიენტისგან დამოუკიდებლობის მკაცრი ფინანსური კრიტერიუმების დაწესებიდან მომდინარეობს (ბოლო 3 წლის საშუალო შემოსავალი არააუდიტორული საქმიანობიდან არ უნდა აჭარბებდეს 70%-ს და წელიწადის განმავლობაში ერთი კლიენტისგან მიღებული შემოსავლის ოდენობა არ უნდა აჭარბებდეს 15%-ს).

კოდექსი შედგება შესავალისგან, დებულებებისგან, დანართი #1 და დანართი#2-გან. დანართი#2 მოიცავს ჩამონათვალს კორპორაციული მართვის კოდექსის იმ ნორმების, რომლებიც შესაძლოა სასარგებლო იყოს აუდიტორული ფირმებისთვის. თუმცა ბევრი აქედან უკვე არის ასახული ამ კოდექსში.

კოდექსის არსებული ვერსია წარმოადგენს სამუშაო ვერსიას და მიზნად ისახავს ფართო პროფესიული საზოგადოებისგან შენიშვნების და კომენტარების მიღებას. თქვენი შენიშვნები და კომენტარები გამოაგზავნეთ ჟურნალ „აფი“-ს რედაქციაში. **ფონდი გააგრძელებს კოდექსის ადაპტირებაზე მუშაობას.**

ა(ა)იპ „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის რეფორმების მხარდაჭერის ეროვნული ფონდი“

კოდექსის მიზანი

კოდექსის ეს ვერსია გამოქვეყნდა 2016 წლის ივლისში და ეხება 2016 წლის 1 სექტემბრის შემდეგ დაწყებული საანგარიშო პერიოდების ფინანსურ ანგარიშგებებს.

კოდექსი არის საორიენტაციო სტანდარტი კარგი მმართველობის პრაქტიკისთვის, რომლის მიხედვითაც ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის წარმოება შეუძლიათ იმ ფირმებს, რომლებიც ახორციელებენ საფონდო ბირჟის ლისტინგში არსებული კომპანიების აუდიტს. კოდექსის ძირითადი მიზნებია:

- აუდიტის ხარისხის ხელშეწყობა;
- ფირმის რეპუტაციის უფრო ფართო მასშტაბით დაცვა, მისი არააუდიტორული საქმიანობის ჩათვლით;
- ფირმის წარუმატებლობის რისკის შემცირება, რომელიც, მსხვილი ფირმების შემთხვევაში, შეიძლება იყოს სისტემური მნიშვნელობის.

კოდექსის ძირითადი ამოცანაა ინვესტორების დახმარება. თუმცა, ის სასარგებლო იქნება სხვა დაინტერესებული მხარეებისთვისაც, მათ შორის:

- დირექტორებისთვის, განსაკუთრებით აუდიტის კომიტეტის წევრებისთვის, რომელთაც ევალებათ აუდიტორების დანიშვნა;
- აუდიტის სფეროს რეგულატორებისთვის; და
- აუდიტორული ფირმის პარტნიორებისა და თანამშრომლებისთვის.

მოკლე ისტორია გაერთიანებული სამეფოს ფინანსური ანგარიშგების საბჭოსგან

2007 წელს, გაერთიანებული სამეფოს ფინანსური ანგარიშგების საბჭოს (FRC) მოწვევით, ინგლისისა და უელსის ნაფიც სერტიფიცირებულ ბუღალტერთა ინსტიტუტმა (ICAEW) ჩამოაყალიბა დამოუკიდებელი სამუშაო ჯგუფი, ნორმან მიურეის თავმჯდომარეობით (შემდგომში გახდა შპს „Cairn Energy“-ს თავმჯდომარე), რომელმაც შეიმუშავა ეს კოდექსი. აუდიტორული ფირმის მართვის კოდექსი დაიბეჭდა 2010 წლის იანვარში ერთობლივად ინგლისისა და უელსის ნაფიც სერტიფიცირებულ ბუღალტერთა ინსტიტუტისა და გაერთიანებული სამეფოს ფინანსური ანგარიშგების საბჭოს მიერ. ის შედგებოდა 20 წესისგან და 31 დებულებისგან და მოქმედებდა „დაიცავით ან განმარტეთ“ პრინციპით. ის ეხებოდა იმ ფირმებს, რომლებიც ახორციელებდნენ ლისტინგში არსებული კომპანიების აუდიტს. არსებული მოთხოვნებისა და პრაქტიკის კოდიფიცირებასთან ერთად, ეს კოდექსი სთავაზობდა ორ ახალ ცნებას:

- ფირმის მმართველი სტრუქტურის ფარგლებში დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორების დანიშვნას; და
- დიალოგის წარმოებას ფირმებსა და ლისტინგში მყოფ ინვესტორებს შორის.

2014-2015 წწ. ფინანსური ანგარიშგების საბჭომ (FRC) განიხილა კოდექსის დანერგვის საკითხი.

განხილვის დროს დადგინდა, რომ ყველა ფირმას ჰქონდა დანერგილი ეს კოდექსი მისი ფუნქციონირების სფეროს ფარგლებში (და მინიმუმ ერთს - მისი ფუნქციონირების ფარგლებს გარეთ). ფირმებს ჰქონდათ დანერგილი ეს კოდექსი სხვადასხვა ფორმით. ფირმებს განსაკუთრებით განსხვავებულად ჰქონდათ დანიშნული დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორის რგოლი მმართველი სტრუქტურის ფარგლებში. ფინანსური ანგარიშგების საბჭოს არა აქვს განზრახვა დააწესოს ერთგვაროვანი მიდგომა ამ სფეროში. მიუხედავად ამისა, ფირმებმა საჯაროდ უნდა განაცხადონ თუ რატომ შეარჩიეს კონკრეტული მიდგომა და რამდენად ემსახურება ეს მიდგომა საზოგადოებრივ ინტერესებს აუდიტის ხარისხის ხელშეწყობის მიზნით.

ჩვენ მიერ კოდექსის განხილვამ წამოწია რიგი სხვა საკითხებიც:

- თვითონ კოდექსს, როგორც ასეთს, არ გააჩნია საკმარისი ცნობადობა;
- ინვესტორები არ არიან დარწმუნებული დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორის რგოლის და მისი დამოუკიდებლობის ხარისხის მნიშვნელობაში;
- ინვესტორებთან დიალოგმა ვერ გაამართლა მოლოდინი, რადგან ამ კოდექსში შესაძლებელი იყო კორპორაციული მართვის კოდექსის სხვა ასპექტების ჩართვა.

განხილვის შემდეგ ჩვენ შევიტანეთ რიგი ცვლილებები, რათა ხელი შეგვეწყო აუდიტის სფეროს უკეთესი მმართველობისთვის; გაგვეძლიერებინა გამჭვირვალობა; და გადმოგვეტანა დამატებითი დებულებები კორპორაციული მართვის კოდექსიდან. კოდექსის არსებული ნორმები არ შეცვლილა.

დიალოგის პრინციპის ხელშეწყობის მიზნით, ფინანსური ანგარიშგების საბჭო (FRC) გააგრძელებს მუშაობას, რათა გააუმჯობესოს ფირმებსა და ინვესტორებს შორის კომუნიკაცია, მათ შორის სხვადასხვა ფირმების დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორების და ინვესტორების შეხვედრების ორგანიზება. ამის მიზანია დამატებით დაეხმაროს და არა ჩაანაცვლოს ფირმების პირდაპირი ინტერაქცია აქციონერებთან.

გამჭვირვალობა არის მთავარი ასპექტი იმ პრობლემების მოსაგვარებლად, რომლებიც გამოვლინდა განხილვის დროს. ყველა ის ფირმა, რომელიც ახორციელებს ლისტინგში მყოფი კომპანიების აუდიტს, რეგულაციის თანახმად, ვალდებულია ყოველწლიურად წარმოადგინოს გამჭვირვალობის ანგარიში, რომელშიც, სხვა საკითხებთან ერთად, მოცემულია ინფორმაცია ამ ფირმის შიგნით კოდექსის მუშაობის პრინციპებზე. მიუხედავად ამისა, ამ მონაცემებს არ კითხულობს ფართო საზოგადოება და ის მზადდება როგორც შესაბამისობის დოკუმენტი და ხელმისაწვდომია მხოლოდ შეზღუდული წრისთვის. აქციონერების ინფორმაციით უზრუნველყოფის გარდა, ანგარიში ხელს უწყობს ანგარიშვალდებულების ზრდას და უზრუნველყოფს მმართველობის ფოკუსირებას ძირითადი ხელმძღვანელობის და ეფექტიანობის იმ საკითხებზე, რომელზეც ის უნდა იყოს კონცენტრირებული.

ფირმებმა ყოველწლიურად უნდა განაახლონ გამჭვირვალობის ანგარიში და მასში განათავსონ ინფორმაცია, რომელიც მაქსიმალურად რელევანტურია ინვესტორების, მარეგულირებელი ორგანოების და სხვა დაინტერესებული პირებისათვის. კერძოდ, ამ კოდექსის გამოყენებისას, ფირმებმა უნდა უზრუნველყონ, რომ ანგარიში იყოს სამართლიანი, დაბალანსებული და გასაგები ენით გადმოცემული, როგორც ეს ევალემათ კომპანიებს კორპორაციული მართვის კოდექსის შესაბამისად, და უნდა მოიცავდეს შემდეგს:

- ანგარიში ფირმის სამეთვალყურეო საბჭოს მუშაობის და მისი შეფასების ძირითადი ინდიკატორების შესახებ, მათ შორის ეფექტიანობის, როგორც ძირითადი ინდიკატორთან მიმართებაში.
- ცალკე ანგარიში დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი წევრებისგან და/ან საზოგადოებრივი ინტერესის კომიტეტისგან; რამდენიმე ფირმა უკვე აკეთებს ამას. ეს ანგარიში უნდა მოიცავდეს ახსნა-განმარტებას იმის შესახებ, თუ გაერთიანებული სამეფოს ფარგლებში როგორ გაუწიეს მეთვალყურეობა კონკრეტულად აუდიტორულ პრაქტიკას დამოუკიდებელმა არააღმასრულებელმა დირექტორებმა და საზოგადოებრივი დაინტერესების კომიტეტმა, და, ასევე ზოგადად დიდი ბრიტანეთის ბიზნეს-სფეროს უფრო ფართო მასშტაბით, საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში.
- ინფორმაცია იმის შესახებ, თუ რა საშუალებებს მიმართა სამეთვალყურეო საბჭომ და დამოუკიდებელმა არააღმასრულებელმა დირექტორებმა მათ ორგანიზაციაში შესაბამისი კულტურის დანერგვისთვის;
- ახსნა-განმარტება იმის შესახებ, თუ რატომ დანიშნა ფირმამ თანამდებობაზე დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორები იმ ფორმით, რომელიც სახეზეა და როგორ დაასაბუთებს, რომ ეს გარემოება ემსახურება საზოგადოებრივ ინტერესს აუდიტის ხარისხის გაუმჯობესების გზით.
- მოხსენება იმის თაობაზე, თუ როგორ იმუშავებს სამეთვალყურეო საბჭომ და მისმა დამოუკიდებელმა არააღმასრულებელმა დირექტორებმა ერთი წლის განმავლობაში კოდექსის ზემოაღნიშნული მიზნების მისაღწევად.
- მონაცემები იმ დებულებებზე გაერთიანებული სამეფოს კორპორაციული მართვის კოდექსიდან, რომლებიც ფირმამ გადმოიღო და დანერგა თავის სტრუქტურაში კოდექსში უკვე არსებულ და სამომავლოდ გასათვალისწინებელ დებულებებთან ერთად. დანართი #2 მოიცავს ჩამონათვალს კორპორაციული მართვის კოდექსის იმ დებულებებისა, რომლებიც შესაძლოა სასარგებლო იყოს ფირმებისთვის. ბევრი აქედან უკვე არის ასახული ამ კოდექსში.

ფინანსური ანგარიშგების საბჭო ატარებს გამჭვირვალობის ანგარიშების რეგულარულ შემოწმებას. ამ პროცესის ფარგლებში, ჩვენ გამოვყოფთ საუკეთესო პრაქტიკას და ინოვაციებს მმართველობაში.

გამჭვირვალობის ანგარიშში ჩვენ ვაანალიზებთ თუ რა მასშტაბით იზიარებენ ფირმები გაერთიანებული სამეფოს კორპორაციული მართვის კოდექსის დებულებებს და მათი ოფიციალური დანერგვა რამდენად მომგებიანია მათთვის. ჩვენ ხელს ვუწყობთ ფირმებს, რომ მეტი ყურადღება გაამახვილონ ისეთი მნიშვნელოვან დებულებებზე, როგორცაა თანამდებობაზე დანიშვნის, სამეთვალყურეო საბჭოს განვითარების და თავმჯდომარისა და მთავარი აღმასრულებელი დირექტორის როლების განცალკევების საკითხები. ამ მიზნით ფირმებისთვის სასარგებლო ჩამონათვალი არის მოცემული დანართი #2.

დიდ ფირმებს ჰყავთ გლობალური კლიენტები და შესაბამისად არიან საერთაშორისო ქსელების წევრები. ჩვენ ხელს ვუწყობთ ფირმებს კოდექსის პოპულარიზაციაში ქსელების მასშტაბით გლობალურად, და განსაკუთრებით, მმართველობით სტრუქტურაში დამოუკიდებელი შეფასების კომპონენტის კუთხით. მთლიანობაში ფინანსური ანგარიშგების საბჭო მხარს უჭერს

ამ კონცეფციას საერთაშორისო დონეზე.

ლოკალური ფირმები ახორციელებენ აუდიტს ლოკალური მარეგულირებელი მოთხოვნების შესაბამისად. ყველაზე მნიშვნელოვანია, რომ ფირმები აუცილებლად უზრუნველყოფდნენ კარგ მმართველობას ლოკალურ დონეზე მაშინაც კი, როცა მისწრაფვიან სრულად გლობალური მართვის სტრუქტურისკენ.

მათ უნდა უზრუნველყონ და გაასაჯაროონ ინფორმაცია იმის თაობაზე, თუ როგორ ემსახურება მათი მმართველობის სტრუქტურა საზოგადოებრივ ინტერესს აუდიტის მიმართულებით და უზრუნველყონ, რომ გაერთიანებული სამეფოს მმართველობა საკმარისად იქნას წარმოდგენილი კოდექსის მიზნების დასაკმაყოფილებლად.

ფინანსური ანგარიშგების საბჭო
ივლისი 2016

ამ კოდექსში „ფირმა“-ში იგულისხმება ის ფირმა, რომელიც ახორციელებს სდპ კომპანიების აუდიტს.

ა. ხელმძღვანელობა

ა.1. მესაკუთრის წინაშე ანგარიშვალდებულების პრინციპი

ფირმის მმართველობა უნდა იყოს ანგარიშვალდებული ფირმის მესაკუთრეების წინაშე და არცერთ კერძო პირს არ უნდა ჰქონდეს გადაწყვეტილების მიღების შეუზღუდავი უფლება.

დებულებანი

ა.1.1. ფირმამ უნდა დააარსოს სამეთვალყურეო საბჭო ან მისი მსგავსი მმართველობითი სტრუქტურა, რომელსაც დაევალება კონკრეტულად მის მიერ გადასაწყვეტი საკითხების მოგვარება და, ასევე, მმართველი გუნდის საქმიანობის ზედამხედველობა.

ა.1.2. ფირმამ, თავის გამჭვირვალობის ანგარიშში, უნდა განმარტოს ინფორმაცია მისი ხელმძღვანელი სტრუქტურისა და მენეჯმენტის მუშაობის შესახებ, მათი ფუნქციების მითითებით და თუ რა სახის გადაწყვეტილებებს იღებენ ისინი. ამასთან, ფირმამ უნდა დაასაბუთოს, თუ როგორ ახერხებს მისი მმართველობითი სტრუქტურა განახორციელოს როგორც აუდიტის პრაქტიკის, ასევე მთლიანად ფირმის ზედამხედველობა, კოდექსის მიზნების შესაბამისად. თუ ფირმის მენეჯმენტი და/ან ხელმძღვანელობა ეყრდნობა საერთაშორისო პრაქტიკას, მან განსაკუთრებულად უნდა განმარტოს თუ რა ფორმით ხორციელდება მენეჯმენტის და აუდიტის ზედამხედველობა, ასევე კოდექსის მიზნების მიღწევა.

ა.1.3. ფირმამ თავის გამჭვირვალობის ანგარიშში ასევე უნდა აღნიშნოს ფირმის ხელმძღვანელობის მთლიანი შემადგენლობა, სახელების, სამსახურებრივი თანამდებობების და მათი შესაბამისი¹ ბიოგრაფიული მონაცემების მითითებით, თუ როგორ არიან არჩეული ან დანიშნული ამჟამინდელ თანამდებობაზე, რამდენი ხნით არიან არჩეულნი, რამდენად ხშირად ესწრებიან შეხვედრებს.

ა.1.4. ფირმის ხელმძღვანელი რგოლის და მენეჯმენტის წევრებს უნდა ჩაუტარდეთ სამსახურებრივი საქმიანობის ფორმალური, მკაცრი და უწყვეტი შეფასება, რეგულარული ინტერვალებით და მხოლოდ ამის საფუძველზე, უნდა მოხდეს წევრების ხელმეორედ არჩევა ან ხელმეორედ შერჩევა.

ა.2. მენეჯმენტის პრინციპი

ფირმას უნდა ჰყავდეს ეფექტიანად მომუშავე მენეჯმენტი, რომელსაც გააჩნია პასუხისმგებლობა და უფლებამოსილება ფირმის მართვაზე.

დებულება

ა. 2. 1 ფირმის ადმინისტრაციას უნდა ჰქონდეს კომპეტენციები, რომელშიც შედის სრული უფლებამოსილების განხორციელება მთელი ფირმის მასშტაბით, მათ შორის არააუდიტორულ საქმიანობაზეც და ინფორმაცია ამის თაობაზე უნდა იყოს ხელმისაწვდომი ფირმის ვებგვერდზე.

ბ. ღირებულებები

¹ შესაბამისი¹ იგულისხმება ამ კოდექსის მიზნებთან მიმართებაში შესაბამისი.

ბ.1 პროფესიონალიზმის პრინციპი

ფირმამ უნდა შეასრულოს სამუშაო ხარისხის სათანადო შეფასების საშუალებით და ისეთი ღირებულებების წახალისებით, როგორცაა სამართლიანობა, ობიექტურობა, პროფესიონალიზმი და სათანადო დამოკიდებულება, კონფიდენციალურობა და პროფესიონალური მიდგომა ისეთი ფორმით, რომელშიც გათვალისწინებულია საზოგადოებრივი ინტერესი და აუდიტისა და ეთიკური სტანდარტების შესაბამისადაა ნაწარმოები.

დებულებები

ბ.1.1. ფირმის ხელმძღვანელმა სტრუქტურებმა და ადმინისტრაციამ უნდა დანერგოს და განავითაროს შესაბამისი კულტურა მთელი ფირმის მასშტაბით, რომელიც მხარს დაუჭერს ფირმის საზოგადოებრივი ინტერესების გამტარებლის როლს და ხელს შეუწყობს მის მდგრად განვითარებას გრძელვადიან პერსპექტივაში. ამის მიღწევა უნდა მოხდეს, განსაკუთრებით ხელმძღვანელობის სწორი ჩართულობით, ფირმის პოლიტიკისა და პრაქტიკის საშუალებით და ფირმის ადმინისტრაციის და მთლიანი ფირმის შემადგენლობის იმ ვალდებულების მეშვეობით, რომელიც მან საჯაროდ აიღო სამუშაოს ხარისხიან შესრულებაზე, პროფესიულ განსჯაზე, საზოგადოებრივი ინტერესების და ღირებულებების დაცვაზე.

ბ.1.2 ფირმამ უნდა მოამზადოს მისი მმართველობის სისტემის ფუნქციონირების ეფექტიანობის ძირითადი ინდიკატორები (KPI) და ასახოს ისინი გამჭვირვალობის ანგარიშში.

ბ.1.3 ფირმას უნდა ჰქონდეს ქცევის კოდექსი, რომელიც იქნება ხელმისაწვდომი ვებ-გვერდზე და რომელსაც ფირმის ყველა თანამშრომელი გამოიყენებს. სამეთვალყურეო საბჭომ და დამოუკიდებელმა არააღმასრულებელმა დირექტორებმა უნდა განახორციელონ მისი შესაბამისობის ზედამხედველობა.

ბ.2 მმართველობითი პრინციპი

ფირმამ საჯაროდ უნდა აიღოს თავის თავზე ვალდებულება იმოქმედოს აუდიტორული ფირმის მართვის ამ კოდექსის შესაბამისად.

დებულება

ბ.2.1. ფირმამ თავის შიდა ქცევის კოდექსში უნდა დანერგოს აუდიტორული ფირმის მართვის კოდექსის პრინციპები.

ბ.3 ღიაობის პრინციპი

ფირმამ უნდა შეინარჩუნოს ღიაობის კულტურა, რაც ხელს შეუწყობს თანამშრომლებს მიმართონ რჩევაზე და გაიზიარონ პრობლემები, ცოდნა და გამოცდილება, რათა მიაღწიონ სამუშაოს ხარისხიან შესრულებას, საზოგადოებრივი ინტერესების გათვალისწინებით.

გ. დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორები

გ.1 დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორების ჩართულობის პრინციპი

ფირმამ უნდა დანიშნოს დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორები მმართველ სტრუქტურაში, რომლებიც თავისი ჩართულობით ხელს შეუწყობენ, რომ ფირმის საქმიანობა შეესაბამებოდეს კოდექსის მიზნებს.

გ.1.1 დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორების (სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების) რაოდენობა არ უნდა იყოს სამზე ნაკლები და ისინი უნდა შეადგენდნენ უმრავლესობას სამეთვალყურეო საბჭოში, რომელიც უნდა ახორციელებდეს საზოგადოებრივი ინტერესების საკითხების ზედამხედველობას; და/ან უნდა იყვნენ ფირმის შიგნით სხვა მმართველობითი სტრუქტურის წევრები. მათ ასევე უნდა გააჩნდეთ შესაძლებლობა ცალკე სამუშაო ჯგუფებში მოაწიონ შეხვედრები, სადაც განიხილავენ საკითხებს მათი კომპეტენციების ფარგლებში. მათ უნდა ჰქონდეთ ფირმის საქმიანობის მთლიანი სურათი, მაგრამ განსაკუთრებული ყურადღება უნდა დაუთმონ აუდიტის ხარისხის რისკებს და მოახსენონ ფირმას მათზე და მათი აღმოფხვრის საშუალებებზე. თუ ფირმა ჩათვლის, რომ სამი არააღმასრულებელი დირექტორის ყოლა არის მიუღებელი მისი ზომის ან სდკ კომპანიების კლიენტების რაოდენობის გათვალისწინებით, მან ეს უნდა დაასაბუთოს გამჭვირვალობის ანგარიშში და უნდა უზრუნველყოს მინიმუმ ორი დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორის ყოლა მუდმივ რეჟიმში. იმ შემთხვევაში, თუ ფირმა ირჩევს მართვის საერთაშორისო მიდგომებს, მას უნდა ჰყავდეს არანაკლებ სამი დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორი კონკრეტული ფუნქციებით და სათანადო გამოცდილებით, რათა იყოს ორიენტირებული ბიზნეს-სფეროზე და ფირმის ამ ბაზრის შესაბამის მმართველობით მოწყობაზე; ან სხვა შემთხვევაში, უნდა ახსნას, თუ რატომ არის დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორების ნაკლები რაოდენობა უფრო მისაღები, თუმცა რომელთა რაოდენობა არ უნდა იყოს ორზე ნაკლები.

გ.1.2 ფირმამ თავის ვებგვერდზე უნდა ატვირთოს და ასევე გამჭვირვალობის ანგარიშში უნდა ასახოს მონაცემები შემდეგ საკითხებზე: დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორების დანიშვნის, პენსიაზე გასვლის ან თანამდებობიდან წასვლის; მათი ანაზღაურების, მანდატის და ასევე მათ მხარდასაჭერად ფირმის ვალდებულების შესახებ; რა საშუალებით ახორციელებენ დაკისრებულ მოვალეობებს და სხვ. ფირმამ უნდა განმარტოს ანგარიშში, თუ რატომ აირჩია თანამდებობაზე მისი დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორები ამჟამად არსებული ფორმით (მაგალითად, სამეთვალყურეო საბჭოს ან საზოგადოებრივი დაინტერესების კომიტეტის წევრის სტატუსით). თავის ვებგვერდზე ფირმამ ასევე უნდა გაასაჯაროს ინფორმაცია მისი ნებისმიერი მმართველობითი სტრუქტურის კომპეტენციების და შემადგენლობის შესახებ, რომლის შემადგენლობაში ასევე შედიან დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორები.

გ.1.3 დამოუკიდებელმა არააღმასრულებელმა დირექტორებმა უნდა აღწერონ ფირმის გამჭვირვალობის ანგარიშში თუ როგორ მიაღწიეს კოდექსში დასახულ შემდეგ მიზნებს:

- აუდიტის ხარისხის ხელშეწყობა;
- ფირმის რეპუტაციის უფრო ფართო მასშტაბით დაცვა, მისი არააუდიტორული საქმიანობის ჩათვლით;
- ფირმის წარუმატებლობის რისკის შემცირება

გ.1.4 დამოუკიდებელ არააღმასრულებელ დირექტორებს უნდა ჰქონდეთ რეგულარული კომუნიკაცია ფირმის პარტნიორებთან ეთიკის საკითხებში, ხოლო ამ უკანასკნელებს უნდა ჰქონდეთ ანგარიშვალდებულება მათ წინაშე ეთიკური სტანდარტების დაცვის კუთხით.

გ.2 დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორების ჩართულობის პრინციპის თავისებურებანი

დამოუკიდებელ არააღმასრულებელ დირექტორებს ევალუბათ ფირმაზე ზრუნვა. მათ პატივი უნდა სცენ ფირმის მესაკუთრეებს და კოლექტიურად შეუწყონ ხელი აქციონერების ნდობის ამაღლებას, მათი დამოუკიდებლობის, რაოდენობის, სტატუსის, გამოცდილებისა და დარგობრივი ცოდნის საფუძველზე. მათ თანაზომიერად უნდა ჰქონდეთ განაწილებული შესაბამისი უნარები და გამოცდილება, მათ შორის აუდიტის სფეროდან და მისი რეგულირების სექტორიდან. სულ მცირე ერთ დამოუკიდებელ არააღმასრულებელ დირექტორს უნდა ჰქონდეს ბულალტრული აღრიცხვისა ან/და აუდიტის დარგის კომპეტენცია, რომელიც მან შეიძინა, მაგალითად აუდიტორულ ფირმაში, აუდიტის კომიტეტში, კომპანიის ფინანსურ განყოფილებაში მუშაობის პერიოდში, ან ინვესტორის რანგში.

დებულება

გ.2.1 ფირმამ მის გამჭვირვალობის ანგარიშში უნდა მიუთითოს ის კრიტერიუმები, რომლითაც აფასებს დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორების გავლენას ფირმის და აუდიტორების დამოუკიდებლობაზე და რომლითაც განისაზღვრება მათი დამოუკიდებლობა ფირმისა და მესაკუთრეებისგან.

გ.3 დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორების უფლებებისა და პასუხისმგებლობის პრინციპი

ფირმის დამოუკიდებელ არააღმასრულებელ დირექტორებს უნდა ჰქონდეთ მათი ფუნქციების შესაბამისი უფლებები, მათ შორის წვდომა სათანადო ინფორმაციასა და კონტაქტის საშუალება პასუხისმგებელ პიროვნებებთან იმ მოცულობით, რაც მოთხოვნილია კანონმდებლობით და ამ კოდექსით, ასევე უფლება მოახსენოს ძირეული უთანხმოების შესახებ ფირმის მესაკუთრეებს და, უკიდურეს შემთხვევაში, თუ ამ პრობლემის გადაჭრა ვერ ხერხდება და დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორი ტოვებს თანამდებობას, მან საჯაროდ უნდა განაცხადოს გადადგომის შესახებ.

დებულებები

გ.3.1 დამოუკიდებელ არააღმასრულებელ დირექტორებს უნდა ჰქონდეთ გაფორმებული შრომითი ხელშეკრულება, რომელშიც განსაზღვრულია მათი უფლებები და მოვალეობები.

გ.3.2 დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორები უნდა დაინიშნონ გარკვეული ვადით და ცხრა წელზე მეტი ვადის შემთხვევაში, უნდა მოხდეს საკითხის დეტალური შესწავლა და მიზანშეწონილობის დასაბუთება.

გ.3.3 დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორის პასუხისმგებლობა უნდა მოიცავდეს ზედამხედველობას, და არა მხოლოდ, ფირმის პოლიტიკასა და შემდეგ პროცესებზე:

- აუდიტის ხარისხის ხელშეწყობა;
- ფირმის რეპუტაციის უფრო ფართო მასშტაბით დაცვა, მისი არააუდიტორული საქმიანობის ჩათვლით;
- ფირმის წარუმატებლობის რისკის შემცირება

გ.3.4 ფირმამ უნდა უზრუნველყოს, რომ დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორების წინააღმდეგ სასამართლო დავის შემთხვევაში მოხდება სათანადო ზარალის ანაზღაურება მათი სამუშაოდან გამომდინარე, რომელსაც ასრულებდნენ ამ თანამდებობაზე ყოფნის დროს.

გ.3.5 ფირმამ უნდა უზრუნველყოს თითოეული დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორი საკმარისი რესურსით თავისი უფლებამოსილების შესასრულებლად, მათ შორის მათ უნდა ჰქონდეთ წვდომა დამოუკიდებელ პროფესიონალურ კონსულტაციებზე ფირმის ხარჯებით, როცა ასეთი სახის კონსულტაცია აუცილებელია მათი მოვალეობის შესასრულებლად.

გ.3.6 ფირმამ უნდა დააწესოს და საკუთარ ვებგვერდზე გამოაქვეყნოს ის პროცედურები, რომლებიც საჭიროა დამოუკიდებელ არააღმასრულებელ დირექტორებსა და ფირმის მმართველი გუნდის ან/და ხელმძღვანელი სტრუქტურების წევრებს შორის მნიშვნელოვანი უთანხმოების გადასაჭრელად, რომლის მოგვარება სხვაგვარად ვერ ხერხდება.

დ. ფირმის საქმიანობა

დ.1 შესაბამისობის პრინციპი

ფირმამ უნდა დაიცვას პროფესიული სტანდარტების და სამართლებრივი და მარეგულირებელი მოთხოვნების შესაბამისობა. საქმიანობა უნდა განხორციელდეს ფირმის რეპუტაციის და აუდიტის ხარისხის ხელშეწყობის გზით. დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორები უნდა იყვნენ ჩართული ფირმის საქმიანობის ზედამხედველობაში.

დებულებები

დ.1.1 ფირმამ უნდა შეიმუშაოს ისეთი პოლიტიკა და პროცედურები, რომლებიც შეესაბამება სამართლებრივ და მარეგულირებელ მოთხოვნებს და აუდიტის, ხარისხის კონტროლის და ეთიკის, მათ შორის აუდიტორის დამოუკიდებლობის, საერთაშორისო და სხვა სტანდარტებს.

დ.1.2 ფირმამ უნდა შეიმუშაოს ისეთი პოლიტიკა და პროცედურები იმ პირებისთვის, ვინც ხელს აწერს ჯგუფის აუდიტორულ დასკვნებს, რომელიც იქნება ჯგუფის აუდიტის ჩატარების მოქმედი სტანდარტების შესაბამისი, მათ შორის სხვა აუდიტორების სამუშაოზე დაყრდნობის პრინციპის გათვალისწინებით, რომელიც ეხება, როგორც ერთი და იგივე ქსელის, ასევე სხვადასხვა ქსელის აუდიტორების სამუშაოს განხილვას.

დ.1.3 ფირმამ თავის გამჭვირვალობის ანგარიშში უნდა აღნიშნოს, თუ რა მიდგომებს და პროცედურებს იყენებს პოტენციური და არსებულ ინტერესთა კონფლიქტის მოსაგვარებლად.

დ.1.4 ფირმამ უნდა გადადგას ნაბიჯები, რათა აღმოფხვრას ის ხარვეზები, რომელიც აუდიტის მარეგულირებელმა ორგანოებმა გამოავლინეს ფირმის მიერ აუდიტის ჩატარებისას ხარისხის კონტროლის მონიტორინგის დროს.

დ.2 რისკის მართვის პრინციპი

ფირმამ თავისი საქმიანობის განხორციელებისას უნდა იზრუნოს შიდა კონტროლის და რისკის მართვის ჯანსაღი სისტემის შენარჩუნებაზე, რათა უზრუნველყოს ფირმის და დაინტერესებული მხარეების ინტერესების დაცვა.

დებულებები

დ.2.1 ფირმამ, არანაკლებ წელიწადში ერთხელ, უნდა განიხილოს ფირმის შიდა კონტროლის

სისტემის ეფექტიანობა. დამოუკიდებელმა არააღმასრულებელმა დირექტორებმაც უნდა მიიღონ მონაწილეობა ამ განხილვაში, სადაც მოცემული იქნება ყველანაირი არსებითი კონტროლის სისტემა, მათ შორის ფინანსური, საოპერაციო და ნორმების დაცვის კონტროლის და რისკის მართვის სისტემები, ასევე წახალისებული იქნება შესაბამისი კულტურა, რომელსაც საფუძვლად უდევს რაციონალური ღირებულებები და რაციონალური ქცევის მოდელები ფირმის შიგნით.

დ.2.2 ფირმამ თავის გამჭვირვალობის ანგარიშში უნდა განმარტოს როგორ ჩაატარა შიდა კონტროლის ეფექტიანობის შეფასება, შეაჯამა გამოყენებული პროცესები და დაადასტუროს საჭირო ქმედებები, რომლებიც განახორციელეს ან ამჟამად ახორციელებენ ამ შეფასების დროს აღმოჩენილი ხარვეზების ან სისუსტეების აღმოსაფხვრელად.

დ.2.3 ფირმამ უნდა განახორციელოს სანდო ანალიზი იმ ძირითადი რისკებისა, რომლის წინაშეც ის ამჟამად იმყოფება, ასევე იმ რისკების, რომლებიც ემუქრება მთლიანად მის ბიზნეს- მოდელს, მის ფუნქციონირებას მომავალში, კრედიტუნარიანობას ან ლიკვიდურობას. ამ ანალიზში განსაკუთრებული ყურადღება უნდა იყოს გამახვილებული აუდიტის პრაქტიკის მდგრადობაზე.

დ.3 ადამიანური რესურსების მართვის პრინციპი

მთლიანი ფირმის ფარგლებში პერსონალის მართვის ისეთი პრინციპი უნდა იქნეს გამოყენებული, რომელიც ხელს შეუწყობს მათ სწრაფვას ამ კოდექსით განსაზღვრული პროფესიონალიზმის, ღიაობის და რისკის მართვის პრინციპების დაცვისკენ.

დებულებები

დ.3.1 ფირმამ თავის ვებგვერდზე უნდა გამოაქვეყნოს ინფორმაცია ისეთ საკითხებზე, როგორცაა სამსახურში თანამშრომლების აყვანა, მათი განვითარებისთვის საჭირო ღონისძიებების მიზნების დასახვა, ეფექტიანობის შეფასება, შრომის ანაზღაურება, დაწინაურება-აღიარების სხვა ფორმები, წარმომადგენლობა და ჩართულობა, რაც ხელს შეუწყობს თანამშრომლების სწრაფვას აუდიტორული ფირმის მართვის კოდექსში გაცხადებული პროფესიონალიზმის, ღიაობის და რისკის მართვის პრინციპების დაცვისკენ.

დ.3.2 დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორები უნდა იყვნენ ჩართული პერსონალის მართვის პოლიტიკისა და პროცედურების შემოწმებაში, მათ შორის შრომის ანაზღაურების და წამახალისებელი ინიციატივების დარგში, რათა უზრუნველყონ საზოგადოებრივი ინტერესის დაცვა.

დ.4 განგაშის სიგნალის პრინციპი

მთელი ფირმის მასშტაბით უნდა დაწესებულ და გამოყენებულ იქნას „განგაშის სიგნალის“ კონფიდენციალური პოლიტიკა და პროცედურები, რომელიც შესაძლებლობას მისცემს თანამშრომლებს დაბრკოლების გარეშე გამოთქვან წუხილები იმის თაობაზე, თუ რამდენად ასრულებს ფირმა ვალდებულებებს სამუშაოს ხარისხიანად შესრულებასთან მიმართებაში, პროფესიულ განსჯასა და ღირებულებების დაცვაზე იმ ფორმით, რომელიც სათანადოდ შეესაბამება საზოგადოებრივ ინტერესებს. დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორები უნდა დარწმუნდნენ, რომ ფირმაში მოქმედებს განგაშის სიგნალის ეფექტიანი სისტემა.

დებულება

დ.4.1 ფირმამ უნდა მიაწოდოს ინფორმაცია დამოუკიდებელ არააღმასრულებელ დირექტორებს იმ საკითხებზე, რომლებიც წამოიჭრება განგაშის სიგნალის პოლიტიკიდან და პროცედურებიდან გამომდინარე და გამოაქვეყნოს თავის ვებგვერდზე ინფორმაცია ამის შესახებ.

ე. ანგარიში

ე.1 შიდა ანგარიშის პრინციპი

ფირმის ადმინისტრაციამ უნდა უზრუნველყოს, რომ მისი მმართველი სტრუქტურის ყველა წევრი, მათ შორის მესაკუთრეები და დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორები, იქნენ დროულად უზრუნველყოფილი ინფორმაციით იმ ფორმით და ხარისხით, რომელიც მისცემს მათ შესაძლებლობას შეასრულონ მოვალეობები.

ე.2 მმართველობის ანგარიშის პრინციპი

ფირმამ უნდა გაასაჯაროს, თუ როგორ გამოიყენა პრაქტიკაში აუდიტორული ფირმის მართვის კოდექსის პრინციპები და განაცხადოს კოდექსის დებულებებთან შესაბამისობის შესახებ ან შეუსაბამობის შემთხვევაში დაასაბუთოს მიზეზი.

დებულებები

ე.2.1 ფირმამ თავის ვებგვერდზე უნდა გამოაქვეყნოს გამჭვირვალობის წლიური ანგარიში, რომელშიც მოცემულია ანგარიშები, კოდექსის ა 1.2, ა.1.3, ბ 1.2, გ.2.1, დ.1.3, დ.2.2, ე.2.2 და ე.3.1 დებულებების შესაბამისად.

ე.2.2. თავის გამჭვირვალობის ანგარიშში ფირმამ უნდა წარადგინოს მონაცემები კორპორაციული მართვის კოდექსიდან აღებულ დამატებით დებულებებზე, რაც მან დანერგა თავის მმართველობით სტრუქტურაში.

ე.3 გამჭვირვალობის პრინციპი

ფირმამ მისი გამჭვირვალობის ანგარიშის ფარგლებში ყოველწლიურად უნდა გამოაქვეყნოს კომენტარები ფირმის ეფექტიანობაზე, რეპუტაციაზე და განვითარების პერსპექტივებზე.

დებულებები

ე.3.1 ფირმამ უნდა დაადასტუროს, რომ ჩაატარა ფირმის წინაშე არსებული ძირითადი რისკების სანდო შეფასება, მათ შორის იმ რისკებისა, რომლებიც ემუქრება მის ბიზნეს- მოდელს, მომავალ ეფექტიანობას, კრედიტუნარიანობას ან ლიკვიდურობას. ფირმამ უნდა აღწეროს ეს რისკები და ახსნას როგორ ხორციელდება მათი თავიდან აცილება ან რა ზომებს მიმართავენ მათ შესამცირებლად.

ე.3.2 გამჭვირვალობის ანგარიში მთლიანობაში უნდა იყოს სამართლიანი, დაბალანსებული და გასაგები ენით გადმოცემული.

ე.4. ანგარიშის ჩაბარების ხარისხის პრინციპი

ფირმამ უნდა დანერგოს ფორმალური და გამჭვირვალე პროცედურები გარე ანგარიშის მონიტორინგისთვის და ფირმის გარე აუდიტორებთან სათანადო ურთიერთობების შესანარჩუნებლად.

დებულებები

ე.4.1 ფირმამ უნდა შექმნას აუდიტის კომიტეტი და განათავსოს თავის ვებგვერდზე ინფორმაცია კომიტეტის წევრებსა და მათ კომპეტენციებზე, რომელიც უნდა ნათლად შეესაბამებოდეს მათ უფლებამოსილებას და მოვალეობებს, მათ შორის კომიტეტის ფუნქციებს ფირმის აუდიტორების დანიშვნასთან და დამოუკიდებლობასთან მიმართებაში. აუდიტის კომიტეტმა ყოველწლიურად უნდა გამოაქვეყნოს მისი მუშაობის აღწერა და თუ როგორ შეასრულა მისი მოვალეობები.

ე.5 ფინანსური ანგარიშგების პრინციპი

ფირმამ უნდა დაბეჭდოს აუდირებული ფინანსური ანგარიშგება, რომელიც შესრულდა საყოველთაოდ აღიარებული ფინანსური ანგარიშგების ჩარჩოს შესაბამისად, როგორცაა ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტები ან მსს ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტები (IFRS for SMEs), და მონაცემები უნდა იყოს გამჭვირვალე და ზუსტი.

დებულებანი

ე.5.1 ფირმამ უნდა უზრუნველყოს ახსნა-განმარტება იმის თაობაზე, თუ ვინ არის პასუხისმგებელი სუბიექტის ფინანსურ ანგარიშგებაზე და ფირმის გარე აუდიტორებმა უნდა განაცხადონ ანგარიშგების პროცესში თავიანთი მოვალეობების შესახებ, სასურველია გაფართოებული აუდიტორული ანგარიშგების სტანდარტების გათვალისწინებით.

ე.5.2 ფირმამ უნდა დაასაბუთოს, მიზანშეწონილია თუ არა მის მიმართ ფუნქციონირებადი საწარმოს ფინანსური ანგარიშგების საფუძველი ან გაამჟღავნოს თუ არსებობს რაიმე სახის არსებითი უზუსტობები ამ საქმიანობის გაგრძელების დაშვებაში, მარწმუნებელი დაშვების ან კვალიფიკაციის მოსაზრების შესაბამისად.

ვ. დიალოგი

ვ.1 ფირმის დიალოგის პრინციპი

ფირმამ უნდა აწარმოოს დიალოგი ლისტინგში მყოფი კომპანიების აქციონერებთან, ისევე როგორც თვითონ კომპანიებთან და მათ აუდიტის კომიტეტებთან იმ საკითხებზე, რომლებიც არის მოცემული აუდიტორული ფირმის მართვის კოდექსში, რათა გააუმჯობესონ ერთმანეთთან კომუნიკაცია და ურთიერთგაგება და უზრუნველყონ, რომ ის იყოს კავშირში აქციონერთა მოსაზრებებთან, პრობლემებთან და სხვა განსახილველ საკითხებთან.

დებულება

ვ.1.1 ფირმამ თავის ვებგვერდზე უნდა გამოაქვეყნოს მისი პოლიტიკა და პროცედურები, მათ შორის საკონტაქტო ინფორმაცია, აუდიტორული ფირმის მართვის ამ კოდექსით

გათვალისწინებული საკითხების ირგვლივ დიალოგის საწარმოებლად ლისტინგში მყოფი კომპანიების აქციონერებსა და ზოგადად ლისტინგში მყოფ კომპანიებთან მიმართებაში. მან აგრეთვე უნდა განმარტოს იმ დიალოგის დეტალებზე, რომელიც ჰქონდა მიმდინარე წლის განმავლობაში ამ კუთხით. მოცემულ ინფორმაციაში უნდა ჩანდეს დამოუკიდებელი არაადმინისტრაციული დირექტორების ასეთ დიალოგში ჩართულობის ფორმა და მოცულობა.

ვ.2. აქციონერთა დიალოგის პრინციპი

საწარმოო სუბიექტების აქციონერებმა უნდა აწარმოონ დიალოგი აუდიტორულ ფირმებთან, რათა ხელი შეუწყონ ურთიერთკომუნიკაციას და ურთიერთგაგებას.

ვ.3 ინფორმირებული ხმის მიცემის პრინციპი

ფირმის აქციონერებმა უნდა აწარმოონ დიალოგი ლისტინგში მყოფ კომპანიებთან აუდიტორების დანიშვნისა და ხელმეორედ დანიშვნის პროცესებთან დაკავშირებულ რეკომენდაციებზე და უნდა გაითვალისწინონ ხმების მოპოვების საკითხი ასეთ რეკომენდაციებთან მიმართებაში.

დანართი 1

დამოუკიდებლობის ასპექტი

კოდექსის გ.2 პრინციპი აუდიტორული ფირმის დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორების დამოუკიდებლობას განიხილავს როგორც აქციონერების ნდობის გაძლიერების დამახასიათებელ თვისებას. ამ დანართში მოცემული ინფორმაცია ხელს უწყობს ფირმებსა და დამოუკიდებელ არააღმასრულებელ დირექტორებს დამოუკიდებლობის საკითხების განსაზღვრაში, რაც ეხება დამოუკიდებელ არააღმასრულებელ დირექტორებს.

ფირმა, რომელიც იყენებს ამ კოდექსს, უნდა გაითვალისწინოს დამოუკიდებლობის ორი საკითხი:

- აუდიტორის დამოუკიდებლობა: ურთიერთობამ დამოუკიდებელ არააღმასრულებელ დირექტორებსა და იმ საწარმოს შორის, რომლის აუდიტსაც ფირმა აწარმოებს, შეიძლება ხელი შეუშალოს ფირმის მუშაობას ამ საწარმოს აუდიტორის როლში ან სხვაგვარად შეამციროს ნდობა ფირმის დამოუკიდებლობისადმი; და
- არააღმასრულებელი დირექტორის დამოუკიდებლობა: ურთიერთობა დამოუკიდებელ არააღმასრულებელ დირექტორებსა, ფირმასა და მის მფლობელებს შორის შეიძლება ეწინააღმდეგებოდეს კოდექსის გ.2 პრინციპს (გ.2 დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორების ჩართულობის პრინციპის თავისებურებანი).

ფირმები თვითონ ზრუნავენ აუდიტორის დამოუკიდებლობის პოლიტიკის ჩამოყალიბებაზე და მიზნად ისახავენ ეთიკური სტანდარტების და სხვა მოთხოვნების შესაბამისობის უზრუნველყოფას. იმ შემთხვევაში, როცა ფირმა შეიმუშავებს არააღმასრულებელი დირექტორების დამოუკიდებლობის საკუთარ კრიტერიუმებს, კოდექსის გ.2.1 პუნქტის შესაბამისად, ფირმამ ეს კრიტერიუმები უნდა ასახოს თავის გამჭვირვალობის ანგარიშში.

აუდიტორის დამოუკიდებლობის მითხოვნიდან გამომდინარე, პრობლემა რომელიც შეიძლება წარმოიქმნას არააღმასრულებელი დირექტორების ფირმისა და მისი მფლობელებისგან დამოუკიდებლობის საკითხებში, უკვე იქნება აღმოფხვრილი. თუმცა, რადგან არ არსებობს კონკრეტული მოთხოვნები, რომელიც განსაზღვრავს დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორების დამოუკიდებლობას, კოდექსის გ.2.1. პუნქტის მოთხოვნაა ფირმამ გაამყდავოს მისი დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორების ფირმისა და მფლობელებისგან დამოუკიდებლობის შეფასების კრიტერიუმები. ეს შეიძლება მოიცავდეს დანიშვნის ვადების ჩარჩოებს, რომელსაც ფირმა იყენებს. იმ შემთხვევაში თუ დამოუკიდებელმა არააღმასრულებელმა დირექტორმა იმუშავა მოცემულ ვადაზე მეტ ხანს ან ცხრა წლის განმავლობაში, რომელიც უფრო ნაკლებია, ეს შემთხვევა უნდა იქნეს განხილული განსაკუთრებულად გულდასმით და ასევე უნდა იყოს ასახული ფირმის გამჭვირვალობის ანგარიშში.

ეთიკის სტანდარტებში მოცემული „ფარული პირის“ განმარტება გულისხმობს იმ პირებს, რომლებსაც შეუძლიათ გავლენის მოხდენა ინდივიდუალური აუდიტის ქმედებებზე ან შედეგებზე. ეს პუნქტი არ გულისხმობს, რომ დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორი იქნება „ფარული პირი“ და ეთიკური სტანდარტების განმარტებით ლექსიკონში ცხადად არის აღნიშნული, რომ განმარტება „არ მოიცავს დამოუკიდებელ არააღმასრულებელ პირებს, რომლებიც არიან ზედამხედველობის ან მასთან გათანაბრებული საბჭოს წევრები“.

დამოუკიდებელი არაადმასრულებელი დირექტორები არ უნდა ჩამოშორდნენ ფირმის ზედამხედველობის ფუნქციას - მაგალითად, ანაზღაურების საკითხებზე მომუშავე კომიტეტის წევრობისას მხოლოდ იმ პირობით, რომ ისინი ვერ მოახდენენ გავლენას კერძო პირის კომპენსაციის საკითხებზე. ამ შემთხვევაში მათ უნდა აიცილონ ისეთ სიტუაციები, სადაც მსგავსი რამ შეიძლება მოხდეს.

კრიტერიუმების შემუშავების დროს, ფირმამ უნდა ასახოს ობიექტური (მესამე მხარის), გონივრული და ინფორმირებული შეხედულებები. შესაბამისად, ფირმამ არ უნდა გამორიცხოს ცალკეული პირები, როგორც პოტენციური დამოუკიდებელი არაადმასრულებელი დირექტორები, მხოლოდ იმ მოსაზრებით, რომ მომავალში შესაძლოა დამოუკიდებლობის პრობლემა წარმოიქმნას. თუმცა, მოქმედი პარტნიორი ან ფირმის თანამშრომელი არასდროს იქნებიან მიჩნეული ამ მიზეზებით დამოუკიდებელ პირებად და ამ შემთხვევაში ყოფილი პარტნიორის ან თანამშრომლის დანიშვნის წინადადება უნდა გახდეს დეტალური შესწავლის საგანი.

დანიშვნის შემდეგ, დამოუკიდებელმა არაადმასრულებელმა დირექტორებმა უნდა გამოიჩინონ განსაკუთრებული ყურადღება პოტენციური ინტერესთა კონფლიქტის მიმართ, მოახსენონ ფირმას მათ შესახებ და უზრუნველყონ, რომ ისინი თვითონ განერიდონ ნებისმიერ ასეთ გადაწყვეტილებას.

მაგალითად, დამოუკიდებელმა არაადმასრულებელმა დირექტორმა, რომელიც ასევე არის კომპანიის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი და რომელსაც ევალება აუდიტორული ფირმის დანიშვნა გარე აუდიტორის რანგში, უნდა შეიკავოს თავი სატენდერო პროცესში რაიმე ფორმით მონაწილეობისგან.

დამოუკიდებელი არაადმასრულებელი დირექტორები ასევე უნდა აკმაყოფილებდნენ შესაბამის მოთხოვნებს, როგორცაა შიდა ინფორმაციის დაცვის კონფიდენციალურობის პოლიტიკა, რომელიც შეიძლება მათთვის გახდეს ცნობილი ფირმის საქმეებში ჩართულობის შედეგად.

დანართი 2

კორპორაციული მართვის კოდექსის საკონტროლო სია პოტენციურად შეესაბამება თუ არა აუდიტორულ ფორმას?

კორპორაციული მართვის კოდექსი	შენიშვნა
<p>საბჭოს როლი (აქ და შემდეგ იგულისხმება სამეთვალყურეო საბჭო) ყველა კომპანიას უნდა ჰყავდეს სათავეში ეფექტიანად მომუშავე დირექტორთა საბჭო, რომელსაც გააჩნია კოლექტიური პასუხისმგებლობა კომპანიის გრძელვადიან წარმატებაზე.</p>	✓
<p>ა.1.1. დირექტორთა საბჭო საკმარისად რეგულარულად უნდა იკრიბებოდეს თავისი მოვალეობის ეფექტიანად შესასრულებლად. უნდა იყოს წარმოდგენილი საკითხების განხილვის ოფიციალური გრაფიკი, რომელიც სპეციალურად არის შემუშავებული გადაწყვეტილების მისაღებად. წლიურ ანგარიშში ასევე უნდა აისახოს ინფორმაცია საბჭოს მუშაობის შესახებ, მათ შორის ანგარიში იმ გადაწყვეტილებებზე, რომლებზეც საბჭომ მიიღო გადაწყვეტილება და იმათზე, რომლებიც განსახილველად დელეგირებულია ადმინისტრაციასთან.</p>	✓
<p>ა.1.2. წლიურ ანგარიშში უნდა იქნეს გამოყოფილი სექციები თავმჯდომარის, თავმჯდომარის მოადგილის (არსებობის შემთხვევაში), მთავარი აღმასრულებელი და უფროსი დამოუკიდებელი დირექტორის, სხვა თავმჯდომარეების და საბჭოს კომიტეტების წევრების შესახებ. ანგარიშში ასევე უნდა იყოს განსაზღვრული საბჭოს და კომიტეტების სხდომების რაოდენობა, ასევე ინფორმაცია დირექტორების ინდივიდუალური დასწრების თაობაზე.</p>	✓
<p>ა.1.3. კომპანიამ უნდა უზრუნველყოს სათანადო სადაზღვევო უზრუნველყოფა მისი დირექტორების მიმართ მათ წინააღმდეგ სამართალწარმოების დაწყების შემთხვევაში რისკების თავიდან აცილების მიზნით.</p>	დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორების კონტექსტში
<p>პასუხისმგებლობის განაწილება კომპანიის სათავეში პასუხისმგებლობა უნდა იყოს განაწილებული იმ პირებს შორის, რომლებიც საბჭოს მართავენ და იმ აღმასრულებელ პირებს შორის, რომლებიც პასუხისმგებელნი არიან კომპანიის მართვაზე. არცერთ ცალკეულ პირს არ უნდა ჰქონდეს გადაწყვეტილების მიღების შეუზღუდავი უფლება.</p>	✓
<p>ა.2.1. თავმჯდომარის და მთავარი აღმასრულებელი დირექტორის როლში არ უნდა იყოს ერთი და იგივე პირი. მათი პასუხისმგებლობის გამიჯვნა უნდა იყოს მკაფიოდ ჩამოყალიბებული წერილობით ფორმაში და შეთანხმებული საბჭოს მიერ.</p>	✓
<p>საბჭოს თავმჯდომარე თავმჯდომარე პასუხისმგებელია საბჭოს ხელმძღვანელობაზე და საბჭოს, ყველა ასპექტში, ეფექტიან ფუნქციონირებაზე.</p>	✓
<p>ა.3.1. თავმჯდომარის დანიშვნისას ის უნდა აკმაყოფილებდეს ბ1.1. მოცემულ დამოუკიდებლობის კრიტერიუმებს. მთავარი აღმასრულებელი დირექტორი არ უნდა დაინიშნოს იგივე კომპანიის თავმჯდომარედ. თუ გამონაკლის შემთხვევაში საბჭო გადაწყვიტავს, რომ მთავარი აღმასრულებელი დირექტორი</p>	✓

დანიშნოს საბჭოს თავმჯდომარედ, საბჭომ წინასწარ უნდა გაიაროს კონსულტაციები ამის თაობაზე მთავარ აქციონერებთან და დაუსაბუთოს მათ ეს ფაქტი დანიშვნის მომენტში და ასევე ასახოს შემდეგ წლიურ ანგარიშში.

არააღმასრულებელი დირექტორები

როგორც ერთიანი საბჭოს წევრებმა, არააღმასრულებელმა დირექტორებმა უნდა აწარმოონ კონსტრუქციული კრიტიკა და შეიტანონ წვლილი სტრატეგიული განვითარების საკითხებზე წინადადებების შემუშავებაში.

ა.4.1. საბჭომ უნდა დანიშნოს ერთ-ერთი დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორი უფროს დამოუკიდებელ დირექტორად, რათა ის გახდეს, საჭიროების შემთხვევაში, აზრთა გამავრცელებელი პლატფორმა (ე.წ. „რუპორი“) თავმჯდომარისთვის და შუამავალი დანარჩენი დირექტორებისთვის. უფროსი დამოუკიდებელი დირექტორი უნდა იყოს ხელმისაწვდომი აქციონერებისთვის, თუ მათ პირდაპირი კომუნიკაციის წარმოებით თავმჯდომარესთან, უფროს აღმასრულებელ დირექტორთან ან სხვა აღმასრულებელ დირექტორებთან ვერ შეძლეს პრობლემის გადაჭრა ან როდესაც ასეთი კონტაქტი არ არის მიზანშეწონილი.

ა.4.2. თავმჯდომარემ უნდა გამართოს შეხვედრები არააღმასრულებელ დირექტორებთან აღმასრულებელი დირექტორების გარეშე. როცა შეხვედრებს მართავს უფროსი დამოუკიდებელი დირექტორი, არააღმასრულებელი დირექტორები უნდა შეიკრიბონ თავმჯდომარის გარეშე მინიმუმ ყოველწლიურად და სხვა შესაფერის შემთხვევებში, რათა შეაფასონ თავმჯდომარის მუშაობა.

ა.4.3. თუ დირექტორებს აქვთ კომპანიის მართვასთან ან შემოთავაზებულ წინადადებასთან დაკავშირებული პრობლემა, რომელსაც ვერ წყვეტენ, მათ უნდა იზრუნონ იმაზე, რომ ეს საკითხი ჩაიწეროს სხდომის ოქმში. სამსახურიდან გადადგომის შემთხვევაში, არააღმასრულებელმა დირექტორებმა წერილობით უნდა მიმართონ თავმჯდომარეს, რათა ეს ინფორმაცია გავრცელდეს საბჭოს წევრებს შორის.

საბჭოს შემადგენლობა

საბჭოს და მის კომიტეტებს უნდა ჰქონდეთ შესაბამისი პროპორციულობა უნარების, გამოცდილებისა და კომპანიის საკითხების ცოდნის დარგში, რომელიც დაეხმარება მათ თავიანთი ფუნქცია-მოვალეობების ეფექტიანად შესრულებაში.

ბ.1.1. საბჭომ თავის წლიურ ანგარიშში უნდა გააშუქოს თითოეული არააღმასრულებელი დირექტორი, რომელსაც დაასახელებს დამოუკიდებელ დირექტორად. საბჭომ უნდა განსაზღვროს, თუ რამდენად არის დირექტორი დამოუკიდებელი ქმედებებში და მსჯელობაში, და არსებობს თუ არა ისეთი ურთიერთობები ან გარემოებები, რომლებმაც შეიძლება გავლენა მოახდინონ დირექტორის დასკვნაზე. საბჭომ უნდა წარმოადგინოს დასაბუთება თუ გადაწყვეტს, რომ ეს დირექტორი არის დამოუკიდებელი, მიუხედავად იმ ურთიერთობებისა ან გარემოების არსებობისა, რომლებიც შეიძლება არ იყოს მისი გადაწყვეტილების შესაფერისი, მათ შორის თუ:

- დირექტორი იყო კომპანიის ან ჯგუფის თანამშრომელი ბოლო ხუთი წლის განმავლობაში;
- გააჩნია, ან ბოლო 3 წლის განმავლობაში გააჩნდა არსებითი

დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორების კონტექსტში

დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორების კონტექსტში

დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორების კონტექსტში

დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორების კონტექსტში

დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორების კონტექსტში

დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორების კონტექსტში

ბიზნეს-ურთიერთობები ამ კომპანიასთან ან პირდაპირ, ან როგორც პარტნიორს, აქციონერს, დირექტორს ან/და უფროს თანამშრომელს იმ ორგანოსი, რომელსაც ასეთი სახის ურთიერთობები აქვს კომპანიასთან;

- კომპანიისგან მიუღია ან იღებს დამატებით ანაზღაურებას, გარდა ოფიციალური დირექტორის ხელფასისა, იღებს მონაწილეობას კომპანიის აქციების შექმნის ან გადახდის სქემაში, ან არის კომპანიის საპენსიო სქემის წევრი;

- აქვს ახლო ნათესაური კავშირები კომპანიის ნებისმიერ მრჩეველთან, დირექტორთან ან სხვა უფროსი რანგის თანამშრომელთან;

- ითავსებს დირექტორის თანამდებობას სხვა დირექტორთან ერთად ან გააჩნია მნიშვნელოვანი კავშირი სხვა დირექტორებთან სხვა კომპანიებში ან მმართველ ორგანოებში ჩართულობის მეშვეობით;

- არის აქციონერი; ან მისი წევრობა საბჭოში აღემატება ცხრა წელს საბჭოში პირველი არჩევნებიდან.

ბ.1.2. გარდა მცირე ზომის კომპანიებისა, საბჭოს წევრთა ნახევარზე მეტს, თავმჯდომარის გამოკლებით, უნდა შეადგენდნენ არააღმასრულებელი დირექტორები, რომელთაც საბჭო განსაზღვრავს როგორც დამოუკიდებელ დირექტორებს. უფრო მცირე ზომის კომპანიებს უნდა ჰყავდეთ არანაკლებ ორი დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორი.

საბჭოში დანიშვნა

საბჭოში ახალი დირექტორების დასანიშნად უნდა იყოს სათანადოდ გაფორმებული, დეტალური და გამჭვირვალე პროცედურები.

ბ.2.1. უნდა არსებობდეს ნომინირების კომიტეტი, რომელიც გაუძღვება საბჭოში დანიშვნის პროცედურებს და მისცემს საბჭოს რეკომენდაციებს. ამ კომიტეტის წევრების უმრავლესობას უნდა შეადგენდნენ დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორები. საბჭოს თავმჯდომარე ან დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორი უნდა უძღვებოდეს კომიტეტს, როცა საქმე ეხება კომიტეტის ახალი თავმჯდომარის დანიშვნას. ნომინირების კომიტეტი უნდა იყოს აღჭურვილი სათანადო უფლებამოსილებით, რათა შეესაბამებოდეს საბჭოს მიერ მასზე დაკისრებულ ვალდებულებებს.

ბ.2.2. ნომინირების კომიტეტმა უნდა შეაფასოს უნარების, გამოცდილების, დამოუკიდებლობის და საბჭოს შესახებ ცოდნის დარგში პროპორციულობა და ამ შეფასების გათვალისწინებით, მოამზადოს როლის და შესაძლებლობების აღწერა, რომელიც საჭიროა კანდიდატის კონკრეტულ თანამდებობაზე განსაწესებლად.

ბ.2.3. არააღმასრულებელი დირექტორები უნდა ინიშნებოდნენ თანამდებობაზე კონკრეტული ვადით და ექვემდებარებოდნენ გადარჩევას და დირექტორის თანამდებობიდან მოხსნას უნდა არეგულირებდეს წესდება. ექვს წელს ზემოთ ვადის შემთხვევაში განსაკუთრებული ყურადღებით უნდა იქნეს შესწავლილი ასეთი შემთხვევა და მიღებულ იქნას მხედველობაში საბჭოს მუდმივად გადახალისების საჭიროება.

ბ.2.4. ყოველწლიურ ანგარიშში ცალკე განყოფილება უნდა დაეთმოს ნომინირების კომიტეტის ფუნქციების აღწერას, მათ შორის იმ პროცესის აღწერას, რომელიც ეხება საბჭოში

დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორების კონტექსტში

დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორების კონტექსტში დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორების კონტექსტში

დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორების კონტექსტში

დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორების კონტექსტში

დამოუკიდებელი

<p>თანამდებობაზე განწესებას. ამ განყოფილებაში უნდა იყოს აღწერილი საბჭოს პოლიტიკა მრავალფეროვნების კუთხით, მათ შორის გენდერული თანასწორობის და ასევე სხვა გაზომვადი მიზნები, რის მიღწევაზეც მიმართულია საბჭოს პოლიტიკა და ასევე ამ მიზნების მიღწევის პროგრესი. თუ აღმასრულებელი ან არააღმასრულებელი დირექტორის თანამდებობაზე დანიშნისას არ მიმართეს გარე კონსულტაციებს ან განცხადების გამოქვეყნებას ვაკანსიის თაობაზე, ეს აუცილებლად უნდა იყოს განმარტებული. ხოლო, თუ გამოიყენეს გარე კონსულტაციების საშუალება, ეს უნდა იყოს ასახული ყოველწლიური ანგარიშის იმ სექციაში, რომელიც მოიცავს ინფორმაციას კომპანიის სხვა კავშირების შესახებ.</p>	<p>არააღმასრულებელი დირექტორების კონტექსტში</p>
<p>მოვალეობა თითოეულმა დირექტორმა უნდა დაუთმოს საკმარისი დრო კომპანიას, რათა ეფექტურად შეასრულოს დაკისრებული ვალდებულებები</p>	<p>✓</p>
<p>ბ.3.1. თავმჯდომარის დასანიშნად, ნომინირების კომიტეტმა უნდა მოამზადოს სამუშაოს აღწერილობა, მათ შორის მოვალეობის შესრულებისთვის განკუთვნილი დროის შეფასება და ხელმისაწვდომობა კრიზისული პერიოდის მონაკვეთში. თავმჯდომარის სხვა მნიშვნელოვანი მოვალეობები უნდა იყოს ასევე გაჟღერებული დირექტორთა საბჭოს წევრებისათვის თავმჯდომარის დანიშვნამდე და ასევე მოცემული წლიურ ანგარიშში. მოვალეობებში ცვლილებების შესახებ ინფორმაციის თაობაზე, დირექტორთა საბჭო უნდა იქნეს ინფორმირებული და ამ ცვლილებების შედეგები ასახული წლიურ ანგარიშში.</p>	<p>✓</p>
<p>ბ.3.2. არააღმასრულებელი დირექტორების დანიშვნის ვადები და პირობები უნდა იყოს ხელმისაწვდომი შემოწმებისთვის. დანიშვნის წერილში უნდა იყოს აღწერილი მოვალეობის შესრულების ვადები. მათი სხვა მნიშვნელოვანი მოვალეობები უნდა იყოს გამჟღავნებული საბჭოსთვის დანიშვნამდე, სადაც ნათლად იქნება ნახსენები ჩართულობის პერიოდი და ინფორმაცია მომდევნო ცვლილებების შესახებ.</p>	<p>დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორების კონტექსტში</p>
<p>ბ.3.3. საბჭომ არ უნდა მიიღოს სრულ განაკვეთზე აღმასრულებელი დირექტორი, რომელმაც ერთ ვადაზე მეტი დრო გაატარა ლისტინგში მყოფი კომპანიის არააღმასრულებელი დირექტორის, ან ასეთი კომპანიის თავმჯდომარის რანგში.</p>	<p>✓</p>
<p>განვითარება ყველა დირექტორმა უნდა მიიღოს საორიენტაციო მითითებები, სანამ შეუერთდება საბჭოს და რეგულარულად უნდა განაახლოს და დახვეწოს საკუთარი ცოდნა და უნარ-ჩვევები.</p>	<p>✓</p>
<p>ბ.4.1. თავმჯდომარემ უნდა უზრუნველყოს, რომ ახალი დირექტორები მიიღებენ სრულ, ფორმალურ და მათთვის შედგენილ საორიენტაციო მითითებებს საბჭოში გაწევრების შესახებ. ამასთან ერთად, დირექტორებმაც უნდა გამოიყენონ ეს შესაძლებლობა და შეხვდნენ წამყვან აქციონერებს.</p>	<p>✓</p>
<p>ბ.4.2. თავმჯდომარემ რეგულარულად უნდა განიხილოს და თითოეულ დირექტორთან შეათანხმოს მათი განვითარების და გადამზადების საჭიროებები.</p>	<p>✓</p>
<p>ინფორმაცია და მხარდაჭერა საბჭოს დროულად უნდა მიეწოდოს ინფორმაცია სათანადო ფორმით და ხარისხით, რათა მან შეძლოს თავისი ფუნქციების შესრულება</p>	<p>✓ დამოუკიდებელი</p>

<p>ბ.5.1 საბჭომ უნდა უზრუნველყოს, რომ დირექტორებისთვის, განსაკუთრებით არაადმსრულებელი დირექტორებისთვის ხელმისაწვდომი იყოს დამოუკიდებელი პროფესიული კონსულტაცია კომპანიის ხარჯზე, თუ ჩათვლიან ამას საჭიროდ თავიანთი ფუნქციების შესასრულებლად დირექტორის რანგში. კომიტეტები უნდა იყოს უზრუნველყოფილი საკმარისი რესურსებით, რათა შეძლონ დაკისრებული მოვალეობების შესრულება.</p>	<p>არაადმსრულებელი დირექტორების კონტექსტში დამოუკიდებელი არაადმსრულებელი დირექტორების კონტექსტში</p>
<p>ბ.5.2. ყველა დირექტორს უნდა ჰქონდეს წვდომა საბჭოს მდივნის პროფესიულ რჩევასა და სხვა სერვისებზე, რომელიც პასუხისმგებელია საბჭოს წინაშე პროცედურის შესაბამისობის დაცვაზე. გადაწყვეტილებას საბჭოს მდივნის დანიშვნაზე ან განთავისუფლებაზე იღებს მთლიანი საბჭო.</p>	<p>✓</p>
<p>შეფასება საბჭომ უნდა აწარმოოს საკუთარი, კომიტეტების და ინდივიდუალური დირექტორების მუშაობის ყოველწლიური ფორმალური და მკაცრი შეფასება</p>	<p>✓</p>
<p>ბ.6.1 წლიურ ანგარიშში საბჭომ უნდა ასახოს თუ როგორ განახორციელა საბჭოს, კომიტეტების და ინდივიდუალური დირექტორების შეფასება.</p>	<p>✓</p>
<p>ბ.6.2. ლისტინგში მყოფი კომპანიების საბჭოს შეფასების კოორდინირება გარედან მინიმუმ ყოველ სამ წელიწადში ერთხელ მაინც უნდა მოხდეს. გარედან კოორდინირება უნდა აღინიშნოს წლიურ ანგარიშში, რათა დადგინდეს მათი კავშირი სხვა კომპანიებთან.</p>	<p>პოტენციურად შეესაბამება</p>
<p>ბ.6.3. არაადმსრულებელი დირექტორები, რომელთაც ხელმძღვანელობენ უფროსი დამოუკიდებელი დირექტორები, უნდა იყვნენ პასუხისმგებელი თავმჯდომარის მუშაობის შეფასებაზე, ადმსრულებელი დირექტორების მოსაზრების გათვალისწინებით.</p>	<p>პოტენციურად შეესაბამება</p>
<p>განმეორებითი არჩევა უწყვეტ რეჟიმში სამუშაოს შესრულების დამაკმაყოფილებელ პირობებში, ყველა დირექტორს უნდა ჰქონდეს განმეორებითი არჩევის შესაძლებლობა რეგულარული დროის ინტერვალით.</p>	<p>✓</p>
<p>ბ.7.1. ლისტინგში მყოფი ყველა კომპანია უნდა ექვემდებარებოდეს ყოველწლიური არჩევნების ჩატარებას აქციონერების მიერ. ყველა დირექტორი უნდა იქნეს არჩეული აქციონერების მიერ პირველივე წლიურ საერთო კრებაზე, რის საფუძველზეც შემდეგ მოხდება მათი თანამდებობაზე დანიშვნა, და შემდეგ ხელმეორედ არჩეული არაუმეტეს სამი წლის პერიოდით. ხოლო, არაადმსრულებელი დირექტორები, რომლებმაც იმსახურეს ცხრა წელზე მეტი, უნდა ექვემდებარებოდნენ ყოველწლიურად ხელმეორედ არჩევას. არჩევნებისთვის ან ხელმეორედ არჩევნებისთვის შერჩეულ კანდიდატთა სიას უნდა ახლდეს თან საკმარისი ბიოგრაფიული მონაცემები და სხვა რელევანტური ინფორმაცია, რათა აქციონერებს ჰქონდეთ სათანადო ინფორმაცია მათზე არჩევანის გასაკეთებლად.</p>	<p>✓</p>
<p>ბ.7.2. დირექტორთა საბჭომ აქციონერებს უნდა განუმარტოს თანმდევ დოკუმენტში საკუთარი გადაწყვეტილების დასაბუთება, თუ რატომ ირჩევენ კონკრეტულ არაადმსრულებელ დირექტორს. თავმჯდომარემ უნდა დაუდასტუროს აქციონერებს, რომ როცა შემოდის წინადადებით ამ კონკრეტული პირის ხელმეორედ არჩევაზე, ამის წინაპირობა უნდა იყოს ამ პიროვნების სამუშაოს</p>	<p>✓</p>

<p>ფორმალური შეფასება, მისი მუშაობის ხანგრძლივი ეფექტიანობა და თავისი როლის მიმართ მაღალი პასუხისმგებლობა.</p>	
<p>ფინანსური და ბიზნეს-ანგარიშგება</p>	
<p><i>დირექტორთა საბჭომ უნდა წარადგინოს სამართლიანი, დაბალანსებული და გასაგები ენით აღწერილი კომპანიის მდგომარეობა და სამომავლო პერსპექტივები.</i></p>	
<p>გ.1.1. დირექტორებმა წლიურ ანგარიშში უნდა ახსენონ თავიანთი პასუხისმგებლობა წლიური ანგარიშებისა და საფინანსო ანგარიშგების მომზადებაში და აღნიშნონ, მიაჩნიათ თუ არა, რომ წლიური ანგარიში და საფინანსო ანგარიშგება მთლიანობაში არის სამართლიანი, დაბალანსებული და გასაგები ენით დაწერილი, და უზრუნველყოფს აქციონერებს საჭირო ინფორმაციით კომპანიის პოზიციის, მუშაობის, ბიზნეს-მოდელის და სტრატეგიის შეფასების მიზნით. აქვე უნდა იყოს მოცემული აუდიტორის შეფასება ანგარიშგებასთან დაკავშირებული მმართველობის პასუხისმგებლობის შესახებ.</p>	<p>✓</p> <p>✓</p>
<p>გ.1.2. დირექტორებმა წლიურ ანგარიშში უნდა ჩართონ ინფორმაცია იმის თაობაზე, თუ როგორ ახორციელებს კომპანია ხანგრძლივი ვადით კომპანიის მიზნების განსახორციელებლად ღირებულების ან/და სტრატეგიის შექმნას და შენარჩუნებას (ბიზნეს-მოდელის სახით).</p>	<p>✓</p>
<p>გ.1.3. წლიურ და ნახევარწლიურ ფინანსურ ანგარიშგებაში, დირექტორებმა უნდა აღნიშნონ, მიაჩნიათ თუ არა მიზანშეწონილად ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაში ფუნქციონირებადი საწარმოს საფუძველის გათვალისწინება, და გამოავლინონ რამე სახის არსებითი უზუსტობები კომპანიის შესაძლებლობასთან დაკავშირებით, რომ მას შეუძლია გააგრძელოს ფუნქციონირება ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცებიდან მინიმუმ მომდევნო 12 თვის განმავლობაში.</p>	<p>✓</p> <p>✓</p>
<p>რისკის მართვა და შიდა კონტროლი</p>	
<p>დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია ძირითადი რისკების ბუნებისა და მოცულობის განსაზღვრაზე, რომელსაც უნდა გაუმკლავდეს სტრატეგიული მიზნების მისაღწევად. საბჭომ უნდა შეინარჩუნოს რისკების მართვის და შიდა კონტროლის საღი სისტემები.</p>	<p>✓</p>
<p>გ.2.1. წლიურ ანგარიშში დირექტორებმა უნდა დაადასტურონ, რომ შეასრულეს კომპანიის წინაშე არსებული რისკების სანდო შეფასება, მათ შორის იმ რისკების, რომლებმაც შესაძლოა საფრთხე შეუქმნან მის ბიზნეს-მოდელს, მომავალ საქმიანობას, გადახდისუნარიანობას ან ლიკვიდურობას. დირექტორებმა უნდა აღწერონ ის რისკები და განმარტონ მათი მართვისა და შემცირების გზები.</p>	<p>✓</p>
<p>გ.2.2. კომპანიის მიმდინარე მდგომარეობისა და ძირითადი რისკების გათვალისწინებით, დირექტორებმა წლიურ ანგარიშში უნდა ახსნან როგორ შეაფასეს კომპანიის პერსპექტივები, რა პერიოდი მოიცავს ამ შეფასებამ, და რატომ მიაჩნიათ, რომ ეს პერიოდი არის შესაფერისი. მათ უნდა აღნიშნონ თუ რამდენად გააჩნიათ გონივრული მოლოდინი კომპანიის შესაძლებლობისადმი გააგრძელოს ფუნქციონირება ამ რეჟიმში და შეასრულოს ის ვალდებულებები, რომელიც კომპანიას ეკისრება მოცემულ პერიოდში. ასევე, საჭიროებისამებრ, მიუთითონ ინფორმაცია სათანადო კვალიფიკაციებსა და დაშვებებზე.</p>	<p>✓</p>
<p>გ.2.3. საბჭომ უნდა აკონტროლოს კომპანიის რისკის მართვისა და</p>	

შიდა კონტროლის სიტემები და, არანაკლებ წელიწადში ერთხელ, განახორციელოს მათი ეფექტურობის მიმოხილვა და წლიურ ანგარიშში ასახოს ინფორმაცია ამ მიმოხილვის შესახებ. მონიტორინგი და შემოწმება უნდა მოიცავდეს ყველა სახის არსებით კონტროლს, მათ შორის ფინანსურ, ოპერაციულ და შესაბამისობის კონტროლის სისტემებს.

აუდიტის კომიტეტები და აუდიტორები

საბჭომ უნდა დააწესოს ფორმალური და გამჭვირვალე პროცედურები იმისათვის, რომ განსაზღვროს კორპორაციული ანგარიშგების, რისკის მართვის და შიდა კონტროლის პრინციპების გამოყენების წესი და შეინარჩუნოს შესაბამისი ურთიერთობები კომპანიის აუდიტის კომიტეტებთან, რომელთა არსებობა უკვე კანონით მოთხოვნილი ნორმაა.

გ.3.1. საბჭომ უნდა დანიშნოს აუდიტის კომიტეტი, რომელიც შედგება არანაკლებ სამი, ან უფრო მცირე ზომის კომპანიებში - ორი დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორისგან. მცირე კომპანიებში თავმჯდომარე, გარდა დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორისა, შეიძლება იყოს კომიტეტის წევრი, მაგრამ არა თავმჯდომარე, იმ პირობით, თუ ის თავმჯდომარედ დანიშვნის მომენტში ითვლებოდა დამოუკიდებელ დირექტორად. საბჭო უნდა დარწმუნდეს, რომ აუდიტის კომიტეტის სულ მცირე ერთი წევრი მაინც ფლობს შესაბამის ფინანსურ გამოცდილებას.

გ.3.2. აუდიტის კომიტეტის მთავარი როლი და პასუხისმგებლობები უნდა იყოს წერილობით აღნიშნული უფლებამოსილებათა განაწილების შორის და მოიცავდეს შემდეგს:

- კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების ერთობლიობის მონიტორინგს და ნებისმიერ ოფიციალურ განცხადებას, რომელიც დაკავშირებულია კომპანიის ფინანსურ საქმიანობასთან, მათ შორის ფინანსურ ანგარიშგებაზე შემუშავებულ მნიშვნელოვან დასკვნებზე;
- კომპანიის შიდა ფინანსური კონტროლის და რისკების მართვის მიმოხილვას, თუ სხვაგვარად არ მოგვარდა ეს საკითხი დირექტორთა საბჭოს ან ცალკეული რისკების კომიტეტების მხრიდან, რომელიც შედგება დამოუკიდებელი დირექტორებისგან;
- კომპანიის შიდა აუდიტის ფუნქციონირების ეფექტიანობის მონიტორინგს და მიმოხილვას;
- საბჭოსთვის განკუთვნილ რეკომენდაციებს, რათა მათ აქციონერებს დასამტკიცებლად საერთო კრებაზე წარუდგინონ გარე აუდიტორების თანამდებობაზე დანიშვნასთან, გადარჩევასთან და თანამდებობიდან მოხსნასთან და მათი გარიგებაში მონაწილეობისთვის ანაზღაურების დაწესებასთან დაკავშირებული საკითხები;
- გარე აუდიტორის დამოუკიდებლობისა და ობიექტურობის და აუდიტის პროცესის ეფექტიანობის მიმოხილვას და მონიტორინგს, შესაბამისი პროფესიული და მარეგულირებელი მოთხოვნების გათვალისწინებით;
- ისეთი პოლიტიკის შემუშავებას და დანერგვას, რომელიც გულისხმობს გარე აუდიტორების ჩართულობას არააუდიტორული მომსახურების მისაწოდებლად, შესაბამისი ეთიკური სახელმძღვანელო მითითებების გათვალისწინებით, რომელიც ეხება გარე აუდიტორული ფირმის მიერ

✓

✓

აუდიტის კომიტეტის მოთხოვნებში უკვე არსებობს, თუმცა არააღმასრულებელ წევრზე არაა მოცემული და პოტენციურად შეესაბამება

✓ ნაწილობრივ

<p>არააუდიტორული მომსახურების მიწოდებას; და საბჭოსთვის ანგარიშის ჩაბარებას საკითხების გამოყოფით, რომელთა მიმართ საჭიროა ზომების მიღება ან ცვლილებების შეტანა, და ამ საკითხებზე შესაბამისი ნაბიჯების გადადგმის თაობაზე რეკომენდაციების გაწევას; და</p> <ul style="list-style-type: none"> • საბჭოსთვის ანგარიშის ჩაბარებას საკუთარი ფუნქციების შესრულების თაობაზე. <p>გ.3.3. ხელმისაწვდომი იყოს ინფორმაცია აუდიტის კომიტეტის კომპეტენციის, მათ შორის იმ როლის და უფლებამოსილების თაობაზე, რომელიც მას აქვს მინიჭებული საბჭოს მიერ.</p> <p>გ.3.4. საბჭოს მოთხოვნის შესაბამისად, აუდიტის კომიტეტმა უნდა უზრუნველყოს რეკომენდაცია იმის თაობაზე, არის თუ არა წარმოდგენილი წლიური ანგარიში მთლიანობაში დაბალანსებული, სანდო და გასაგები ენით გადმოცემული, უზრუნველყოფს თუ არა აქციონერებს საჭირო ინფორმაციით, რათა მათ შეძლონ შეაფასონ კომპანიის პოზიცია, საქმიანობა, ბიზნეს-მოდელი და სტრატეგია.</p> <p>გ.3.5. აუდიტის კომიტეტმა უნდა განიხილოს ის პროცედურები, რომლითაც, კონფიდენციალურობის დაცვით, კომპანიის თანამშრომლებს შეუძლიათ გამოხატონ შემოთქმვა შესაძლო გადაცდომებთან დაკავშირებით ფინანსური ანგარიშგების ან სხვა საკითხების დარგში. აუდიტის კომიტეტის მიზანი უნდა იყოს, ასეთი პრობლემის არსებობის შემთხვევაში ჰქონდეს სათანადო პროცედურები პროპორციული და დამოუკიდებელი გამოძიების საწარმოებლად და შემდგომი შედეგების მიმართ რეაგირებისათვის.</p> <p>გ.3.6 შიდა აუდიტორული აქტივობების ეფექტიანობის დასადგენად, აუდიტის კომიტეტმა უნდა განახორციელოს მონიტორინგი და მიმოხილვა. თუ არ არსებობს შიდა აუდიტორული ფუნქცია, აუდიტის კომიტეტმა ყოველწლიურად უნდა განსაზღვროს თუ რამდენად საჭიროა ეს ფუნქცია და საბჭოს მიაწოდოს რეკომენდაციები, ასევე წლიურ ანგარიშში, შესაბამის პარაგრაფში აღნიშნოს ასეთი ფუნქციის არარსებობის მიზეზები.</p> <p>გ.3.7. აუდიტის კომიტეტს უნდა ეკისრებოდეს ძირითადი პასუხისმგებლობა გარე აუდიტორების დანიშვნაზე, ხელმეორედ დანიშვნაზე და თანამდებობიდან განთავისუფლებაზე. ლისტინგში მყოფმა კომპანიებმა გარე აუდიტორების მომსახურებაზე უნდა გამოაცხადონ ტენდერი ყოველ 10 წელიწადში ერთხელ მაინც. თუ დირექტორთა საბჭომ არ მიიღო აუდიტის კომიტეტის რეკომენდაციები, მან წლიურ ანგარიშში, ან დანიშვნასთან ან ხელმეორედ დანიშვნასთან დაკავშირებულ სხვა დოკუმენტებში, უნდა დაურთოს აუდიტის კომიტეტის მიერ გამოცემული განცხადება, სადაც იქნება მოცემული ინფორმაცია ამ რეკომენდაციის შესახებ და ის მიზეზები, თუ რატომ მიიღო საბჭომ სხვაგვარი გადაწყვეტილება.</p> <p>გ.3.8. წლიური ანგარიშის ცალკეულ მონაკვეთში უნდა იყოს აღნიშნული, თუ როგორ მუშაობს კომიტეტი საკუთარი უფლებამოსილების განსახორციელებლად. კერძოდ, ანგარიშში უნდა იყოს ნახსენები შემდეგი:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ის მნიშვნელოვანი საკითხები, რომლებიც კომიტეტმა განიხილა ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებით, და რა ზომები იქნა მიღებული ამ საკითხებთან მიმართებაში; 	<p style="text-align: center;">დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორების კონტექსტში</p> <p style="text-align: center;">✓</p> <p style="text-align: center;">✓</p> <p style="text-align: center;">✓</p> <p style="text-align: center;">✓</p> <p style="text-align: center;">✓</p>
--	--

• ახსნა-განმარტება თუ როგორ განახორციელეს გარე აუდიტის ეფექტიანობის და გარე აუდიტორების დანიშვნის ან ხელმეორედ დანიშვნის შეფასება, და ინფორმაცია მიმდინარე აუდიტორული ფორმის მომსახურების გაწევის პერიოდზე (მათ შორის როდის ჩატარდა ბოლო ტენდერი და სხვა); და

• თუ გარე აუდიტორი უზრუნველყოფს არააუდიტორული მომსახურების მოწოდებას, ახსნა-განმარტება თუ როგორ არის დაცული აუდიტორის დამოუკიდებლობა და ობიექტურობა.

ანაზღაურების დონე და კომპონენტები

აღმასრულებელი დირექტორების ანაზღაურება უნდა იყოს ჩამოყალიბებული ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოს კომპანიის გრძელვადიანი წარმატება.

სამუშაოს შესრულებასთან დაკავშირებული ელემენტები უნდა იყოს გამჭვირვალე, დროში გაწერილი და მკაცრად დაცული.

დ.1.1. შესრულებასთან დაკავშირებული ანაზღაურების სქემის შემუშავების დროს, ანაზღაურების განმსაზღვრელმა კომიტეტმა უნდა იხელმძღვანელოს ამ კოდექსის „ა“ სექტორის განრიგით. სქემაში უნდა იქნეს განსაზღვრული პირობები, რომლებიც კომპანიას მისცემს შესაძლებლობას აანაზღაუროს ან დაუქვითოს ნებისმიერი თანხა, და დააკონკრეტოს, რა შემთხვევებში იქნება მიზანშეწონილი შესაბამისი პროცედურის გატარება.

დ.1.2. იმ შემთხვევაში, როცა კომპანია გაამწესებს აღმასრულებელ დირექტორს სხვაგან განახორციელოს არააღმასრულებელი დირექტორის უფლებამოსილება, ანაზღაურების ანგარიშში უნდა იყოს გათვალისწინებული თუ რამდენად შეუნარჩუნდება ამ დირექტორს ასეთი გზით მოპოვებული შემოსავალი და თუ ასეა, რა იქნება მისი ანაზღაურება.

დ.1.3 არააღმასრულებელი დირექტორების ანაზღაურება უნდა ითვალისწინებდეს ამ როლისთვის განკუთვნილ დროსა და პასუხისმგებლობის დონეს. არააღმასრულებელი დირექტორების ანაზღაურება არ უნდა მოიცავდეს წილის (აქციის) ოფციონს ან სამუშაოს შესრულებასთან დაკავშირებულ სხვა სახის ელემენტებს. თუ გამონაკლის შემთხვევაში, ასეთი ოფციონი ხელმისაწვდომია, ეს წინასწარ უნდა იქნას მოწონებული აქციონერების მიერ და ნებისმიერი აქცია, რომელიც მოიპოვა არააღმასრულებელმა დირექტორმა ამ გზით, უნდა შენარჩუნდეს მინიმუმ ერთი წლის განმავლობაში ამ არააღმასრულებელი დირექტორის საბჭოდან წასვლის შემდეგ. აქციების ფლობა შეიძლება იყოს რელევანტური არააღმასრულებელი დირექტორის დამოუკიდებლობის დასადგენად (როგორც მოცემულია ბ.1.1-ში).

დ.1.4. ანაზღაურების განმსაზღვრელმა კომიტეტმა ყურადღებით უნდა შეისწავლოს რა კომპენსაცია არის ჩადებული დირექტორის თანამდებობაზე ყოფნის ვადის ნაადრევი შეჩერების დროს (მათ შორის საპენსიო შენატანი და სხვა ელემენტები). მიზანი უნდა იყოს სამუშაოს ცუდი შესრულების თავიდან აცილება. კომიტეტმა უნდა შეიმუშაოს მტკიცე პოლიტიკა კომპენსაციის შემცირების საკითხში, რაც აისახება დანაკლისის შემცირებაში იმ დირექტორების მხრიდან, რომლებიც მიდიან სამსახურიდან.

დ.1.5 შეტყობინების ან კონტრაქტის ვადები უნდა იყოს დაწესებული 1 წლით ან ნაკლები პერიოდით. მიუხედავად იმისა, თუ საჭიროა უფრო ხანგრძლივი პერიოდის შეთავაზება ახალი დირექტორებისთვის, რომლებიც გარედან არიან აყვანილი, საწყისი

<p>პერიოდიდან ასეთი ვადები უნდა შემცირდეს 1 წლამდე ან უფრო ნაკლები დროით.</p>	<p>✓</p>
<p>პროცედურა უნდა შემუშავდეს ოფიციალური და გამჭვირვალე პოლიტიკა აღმასრულებელი პირების ანაზღაურების პირობებზე და ინდივიდუალური დირექტორებისთვის ანაზღაურების პაკეტების დაწესებაზე. არცერთი დირექტორი არ უნდა მონაწილეობდეს საკუთარი ანაზღაურების განსაზღვრაში.</p>	<p>✓</p>
<p>დ.2.1 საბჭომ უნდა დააწესოს ანაზღაურების განმსაზღვრელი კომიტეტი, რომელიც შედგება არანაკლებ სამი, ან უფრო მცირე ზომის კომპანიებში - ორი დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორისგან. გარდა ამისა, კომპანიის თავმჯდომარე შეიძლება იყოს კომიტეტის წევრი, მაგრამ არა თავმჯდომარე, თუ ის თავმჯდომარედ დანიშვნის მომენტში ითვლებოდა დამოუკიდებელ დირექტორად. ანაზღაურების კომიტეტმა უნდა წარმოადგინოს საკუთარი კომპეტენციის არსი, ახსნას თავისი როლი და ის უფლებამოსილება, რომელიც მას საბჭოსგან აქვს მიღებული. თუ ანაზღაურების დარგის კონსულტანტები იქნებიან აყვანილი სამსახურში, ამის შესახებ ინფორმაცია წლიურ ანგარიშში უნდა იქნეს მოცემული, რათა გამოვლენილ იქნეს აქვთ თუ არა მათ კავშირი სხვა კომპანიებთან.</p>	<p>✓</p>
<p>დ.2.2 ანაზღაურების განმსაზღვრელ კომიტეტს უნდა ჰქონდეს პასუხისმგებლობა განსაზღვროს ყველა აღმასრულებელი დირექტორის და თავმჯდომარის ანაზღაურება, მათ შორის საპენსიო უფლებები და ნებისმიერი სახის საკომპენსაციო თანხები. კომიტეტმა ასევე უნდა გაუწიოს რეკომენდაცია და მონიტორინგი უფროსი მმართველი პერსონალის ანაზღაურების დონესა და სტრუქტურას. განმარტება „უფროსი მმართველი პერსონალი“ ამ მიზნებისთვის იქნება განსაზღვრული საბჭოს მიერ, მაგრამ ჩვეულებრივ მასში იგულისხმება საბჭოს მომდევნო ქვედა იერარქიაზე მყოფი მმართველობითი ფენა.</p>	<p>✓</p>
<p>დ.2.3. თვითონ საბჭომ ან აქციონერებმა, თუ ეს მოცემულია შინაგანაწესში, უნდა განსაზღვრონ დამოუკიდებელი დირექტორების ანაზღაურება იმ ფარგლებში, რომელიც შინაგანაწესშია მითითებული. თუ ეს დოკუმენტი უშვებს სხვა შემთხვევას, საბჭოს შეუძლია ეს უფლებამოსილება ასევე გადასცეს კომიტეტს, რომელშიც შედის უფროსი აღმასრულებელი დირექტორი.</p>	<p>✓</p>
<p>დ.2.4. აქციონერები სპეციალურად უნდა იქნენ მოწვეულნი ყველა ახალი გრძელვადიანი საინიციატივო სქემის დასამტკიცებლად (საფონდო ბირჟაზე ლისტინგის წესების შესაბამისად) და არსებულ სქემებში რაიმე მნიშვნელოვანი ცვლილებების შესატანად, გარდა იმ გარემოებისა, რომელიც დაშვებულია ლისტინგის წესებში.</p>	<p>✓</p>
<p>დიალოგი აქციონერებთან აქციონერებთან უნდა ხორციელდებოდეს ურთიერთგაგებაზე დაფუძნებული დიალოგი. მმართველობა მთლიანად არის პასუხისმგებელი, რომ აქციონერებთან დიალოგი წარიმართოს დამაკმაყოფილებელ ფორმაში.</p>	<p>✓</p>
<p>ე.1.1. თავმჯდომარემ უნდა უზრუნველყოს, რომ აქციონერების შეხედულებები მიტანილ იქნეს საბჭომდე. თავმჯდომარემ მთავარ აქციონერებთან ერთად უნდა განიხილოს ფირმის მართვა და სტრატეგია. არააღმასრულებელ დირექტორებს უნდა ჰქონდეთ</p>	<p>✓</p>

<p>შესაძლებლობა დაესწრონ განრიგით დაგეგმილ სხდომებს აქციონერებთან და ასევე შესაძლებელია ისინი მიწვეულ იქნენ შეხვედრებზე მთავარ აქციონერებთან. უფროსი დამოუკიდებელი დირექტორი უნდა დაესწროს საკმარისი რაოდენობით შეხვედრებს მთავარ აქციონერებთან და მოისმინოს მათი მოსაზრებები, რათა შეექმნას დაბალანსებული წარმოდგენა მათ მიერ წამოჭრილ საკითხებზე და პრობლემებზე.</p>	<p>✓</p>
<p>ე.1.2. საბჭომ წლიურ ანგარიშში უნდა წარმოადგინოს ის ზომები, რომლებიც გაატარეს იმისათვის, რომ საბჭოს ყველა წევრს, და განსაკუთრებით არაღმასრულებელ დირექტორებს ჰქონოდათ მიღებული მთავარი აქციონერების მოსაზრებები კომპანიის შესახებ, მაგალითად ამისთვის ჩატარდა პირდაპირი პირისპირ შეხვედრები, ბრიფინგები ანალიტიკოსების და ბროკერების მონაწილეობით და აქციონერების გამოკითხვა.</p>	<p>✓</p>
<p>საერთო კრების კონსტრუქციული გამოყენება საბჭომ საერთო კრების საშუალებით უნდა განახორციელოს კომუნიკაცია ინვესტორებთან, რათა წახალისოს მათი ჩართულობა.</p>	
<p>ე.2.1. ყოველ საერთო კრებაზე, კომპანიამ უნდა წარმოადგინოს ცალკეული რეზოლუცია ნებისმიერ არსებითად განსხვავებულ საკითხზე, და განსაკუთრებით უნდა წარმოადგინოს რეზოლუცია წლიურ საერთო კრებაზე, რომელიც ანგარიშგებას შეეხება. თითოეულ რეზოლუციაზე, აქციონერებს უნდა ჰქონდეთ შესაძლებლობა მინდობილობის ფორმის მეშვეობით წარმოადგინონ მინდობილი პირი ხმის მიცემის პროცესში კონკრეტული რეზოლუციის მხარდასაჭერად ან პირიქით, ან საერთოდ ხმის მიცემისგან თავის შეკავების მიზნით. მინდობილობა და შედეგების გამოცხადების ფორმა ნათლად უნდა აფიქსირებდეს, რომ „თავის შეკავება“ არ გულისხმობს ხმის მიცემას წესდების შესაბამისად და არ ჩაითვლება ხმის დათვლის დროს რეზოლუციის მომხრეთა ან მოწინააღმდეგეთა შორის.</p>	<p>✓</p>
<p>ე.2.2. კომპანიამ უნდა უზრუნველყოს, რომ ყველა მინდობილობის ფორმა, რომელიც წარმოდგენილია საერთო კრებაზე სათანადოდ დარეგისტრირებული და მიღებულია. თითოეულ რეზოლუციაზე, რომელზეც ხელის აწევით მოხდა ხმების დათვლა, კომპანიამ უნდა უზრუნველყოს, რომ შემდეგი ინფორმაცია იქნეს მიწოდებული საერთო კრებაზე და გონივრულ ვადებში იგივე გახდება ხელმისაწვდომი ვებგვერდზე, რომლის ადმინისტრირება ხდება კომპანიის სახელით ან თავად კომპანიის მიერ:</p>	<p>✓</p>
<ul style="list-style-type: none"> • აქციების რაოდენობა, რომლის მიმართ მოხდა მინდობილობის გაცემა; • ხმების რაოდენობა რეზოლუციის მხარდასაჭერად; • ხმების რაოდენობა რეზოლუციის წინააღმდეგ; • ხმების რაოდენობა რეზოლუციის „თავის შეკავებისკენ“ ხმის მიცემის დროს; <p>როდესაც, საერთო კრებაზე ხმების მნიშვნელოვანი რაოდენობა იქნა მიცემული რეზოლუციის საწინააღმდეგოდ, კომპანიამ უნდა ახსნას შედეგების გამოცხადების დროს, რა შემდგომ ზომების მიღებას აპირებს იმისათვის, რომ გაიგოს მიზეზები, რომელიც დგას ასეთი შედეგების უკან საბჭოს მოსაზრებით.</p>	
<p>ე.2.3. თავმჯდომარემ უნდა უზრუნველყოს, რომ წლიურ საერთო</p>	

<p>კრებას დაესწროს ყველა დირექტორი, ასევე აუდიტის თავმჯდომარე, ანაზღაურების და ნომინირების კომიტეტები, რათა საჭიროების შემთხვევაში გასცენ დასმულ კითხვებს პასუხი.</p> <p>ე.2.4. კომპანიამ უნდა უზრუნველყოს, რომ წლიური საერთო კრების შესახებ შეტყობინების და სხვა სათანადო დოკუმენტების გაგზავნა აქციონერებთან მოხდეს არანაკლებ 20 სამუშაო დღით ადრე. სხვა საერთო კრებებისთვის, ეს შეიძლება განხორციელდეს 14 სამუშაო დღით ადრე.</p>	<p style="text-align: center;">✓</p> <p style="text-align: center;">✓</p>
---	---

Financial Reporting Council

8th Floor

125 London Wall London

EC2Y 5AS

+44 (0)20 7492 2300

www.frc.org.uk